A

Szakmai Programja

Készült: 2023 április
Módosítva: 2023 november
Érvényes: 2023 - 2028

Készítették és a programért felelősek: Szoboszlainé Zabos Petra intézményvezető
Jegesné Sápi Tünde tagintézmény vezető

Egy élet a kezedben

Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulják, milyen megbélyegzettnek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyermekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulnak bűnösnek lenni.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bizalommal élni.
Ha a gyerekek megdicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltóságban élnek,
Megtanulják az igazságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hinni.
Ha a gyerekek hitelesen élnek,
Megtanulják, mit jelent szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megkeresni a szeretetet a világon.

/Dorothy Law Holte/

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés 4
II. Intézményünkről 4
II.1. Az intézmény adatai 4
II. 2. Helyzetelemzés-múltunk és jelenünk 5
II.3. Az ellátandó célcsoport 6
II.4. Az ellátandó terület jellemzői 6
II.4. A bölcsődébe érkező gyermekek szociokulturális háttere 8
III. Küldetésnyilatkozat 9
III. 1. A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde missziója 9
III. 2. A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde minőségpolitikája 9
IV.A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei 10
IV.1. A bölcsődei ellátás célja 10
IV.2. A szolgáltatás feladata 10
IV.3. A bölcsődei nevelés konkrét feladatai az Országos Alapprogram szerint 11
IV.4. A bölcsődei nevelés alapelvei 13
V. Együttműködés 16
V.1. Intézményen belüli együttműködés 16
VI.2. Más intézményekkel történő együttműködés 17
VI. Személyi feltételek 18
VII. Tárgyi feltételek 20
VII.1. Tárgyi feltételek a székhelyen 20
VII.2. Tárgyi feltételek a telephelyen 21
VIII. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok 22
VIII.1. A bölcsődei nevelés feladatai 22
VIII.2. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei 23
VIII.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei 24
VIII.4. A feladatellátás módja bölcsődénkben 25
VIII.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei 28
VIII.6. A bölcsődei nevelés-gondozás konkrét megvalósítása intézményünkben 29
VIII.7. Alapellátáson túli szolgáltatások 33
IX. Élelmezési tevékenység 34
X. Az ellátás igénybevételének módja 35
XI. A bölcsőde szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja 35
XII. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme 36
XII.1. Az ellátottak jogainak védelme 36
XII.2. Az ellátást végzők jogai 37
XII. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása 37
XIII. Az Aprócska Bölcsőde szakmai sajátosságai 38
XIV. Záró rendelkezés 64
XV. Záradék 65
XVI. Mellékletek 66
1. számú melléklet Házirend 66
2. számú melléklet Megállapodás minta 70

„Nem az a dolgunk, hogy megtanítsuk gyermekeinket szembenézni
egy kegyetlen és szívtelen világgal.
Az a dolgunk, hogy olyan gyermekeket neveljünk,
akik kevésbé kegyetlenné és szívtelenné változtatják a világot”
/L.R. Knost/

I. Bevezetés

1952 óta működik városunkban bölcsőde, ahol felkészült szakemberek nevelik és gondozzák a legkisebbeket. A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde szakmai programjának célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek, tevékenységek bevezetése, a dolgozók és szülők szemléletének formálása, kapcsolatépítés. Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek számára az életkoruknak, fejlettségüknek és egyéni szükségleteiknek megfelelő érzelmi-, értelmi-és mozgásfejlődést, és biztonságos környezetet teremtve lehetőséget adni az új tapasztalatok gyűjtésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, az örömteli játékra. Fontos számunkra, hogy a nálunk töltött idő alatt a gyermekek ne csak elérjék életkori sajátosságaik legmagasabb szintjét, hanem élményekkel gazdagodva, szeretetteli légkörben legyenek a mindennapokban.
Azért, hogy ez így legyen, szükség van az intézményben dolgozó valamennyi munkatárs szeretetteljes és felelősséggel végzett munkájára.

A Szakmai Program keretbe foglalja, szabályozza és meghatározza a bölcsőde szakmai munkáját legalább öt évre, azonban érdemes évente felülvizsgálni, a változásokat átvezetni benne.

II. Az intézményünkről

II.1. Az intézmény adatai

Az intézmény neve: Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde

Székhelye: 4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 23-25.

Telephely neve: Aprócska Bölcsőde

telephely címe: 4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 70.

Elérhetőségek: Székhely, központi telefon: 52/361-352

Tagintézmény telefon: 06-70/855-1815

Intézményi e-mail: bolcsode@netform.hu

Intézményvezető e-mail: bolcsvez@gmail.com

Tagintézmény e-mail: aprocskabolcsi@gmail.com

Nyitva tartás: Székhelyen: Hétfőtől péntekig 6,00-17,00

Tagintézmény: Hétfőtől péntekig 6,30-17,00

Ellátási területe: Hajdúszoboszló város közigazgatási területe. A Gyvt. 94. § 5 (a) bekezdés alapján a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 25 %-áig, az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

Engedélyezett férőhelyek száma:
székhelyen: 90 fő
telephelyen: 26 fő

A szolgáltató tevékenység típusa: gyermekek napközbeni ellátása – bölcsődei ellátás
A szolgáltató tevékenység megkezdésének ideje: 1952. május 1.

Fenntartó neve: Hajdúszoboszló Város Önkormányzata
Székhelye: 4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1.
Képviselője: Dr. Morvai Gábor jegyző
E-mail: jegyzo@hajduszob.hu
Telefonszám: 06-70/489-4635

II.2. Helyzetelemzés – múltunk és jelenünk

Városunkban 1952. május 1-jén 20 férőhelyen hozták létre az első bölcsődei csoportot egy családi házból kialakítva. A növekvő igények kielégítésére 1968-ban a jelenlegi telephelyen újabb épületadaptálással 40, majd 80 férőhelyessé bővítették a bölcsődét. 1974-ben hozzáépítéssel 125 férőhelyen 150 kisgyermeket gondoztak - az előírásnak nem megfelelő körülmények között.
A gyermeklétszám csökkenése, valamint a szigorodó szakmai követelmények hatására 1990-ben 100 férőhellyel, 1994-ben 80 férőhellyel, 1995-től 4 csoportszobával, 60 férőhellyel működött az intézmény. 2001-től egy újabb gondozási egység hozzáépítésével 5 csoportszobában folyt a gondozó-nevelő munka. A bölcsőde saját főzőkonyhával működött, így biztosítva a gyermek napi négyszeri étkezését.
2011-ben az intézmény az Új Magyarország Fejlesztési Terv Észak-Alföldi Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „Ha a jövőről akarsz gondoskodni, vess magot és gondozd – Hajdúszoboszló Városi Bölcsőde fejlesztése” című pályázata keretében ismét egy új, két csoportszobából, átadóból és gyermekfürdőszobából álló gondozási egységgel bővült, így a férőhely 90 főre emelkedett. Kialakításra került még három irodahelyiség, aula, mozgáskorlátozott WC, valamint az alagsorban két tárolóhelyiség, dolgozói öltöző zuhanyzóval és WC-vel, kisgyermeknevelői szoba, egy db gyermek WC, játéktároló és egy babakocsi tároló.

Büszkék vagyunk a városban kivívott jó hírnevünkre, melyre jó példa, hogy egyre növelni kell a férőhely számunkat, és hogy számos „testvérgyermek” érkezik hozzánk. Szeretnénk munkánkat – mely élethivatás – továbbra is ilyen meleg, családias, de a pozitív változásokra nyitott bölcsődében végezni, melyet a szülők és a gyermekek mosolya és megelégedettsége övez.

II.3. Az ellátandó célcsoport

Az ellátottak köre Hajdúszoboszló város közigazgatási területén élő, lakcímkártyával igazolt, bejelentett állandó lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek. Lehetőség van a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25%-áig az ellátási területen kívüli lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek felvételére, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátása biztosítva van. Minden évben vannak érdeklődők, akik a környező településeken laknak, ahol még nincs, vagy kevés a bölcsődei férőhely, illetve a szülőt a munkahelye vagy esetleg középiskolai tanulmányai a városhoz kötik, de több éve nem tudunk segíteni nekik, mert a városban élő családok igényeit sem tudjuk megfelelően kielégíteni.
A sajátos nevelési igényű (SNI) vagy kora fejlesztésben részesülő gyermekeket nevelő családok is lehetőséget kapnak gyermekük közösségben történő neveléséhez. Ők három hónapos próbaidővel kerülnek felvételre.
A város bölcsődés korú gyermekeinek kb. 20-25 %-a veszi igénybe alapellátásunkat. Változó társadalmi rétegekből kerülnek hozzánk a gyermekek.
A bölcsődébe felvett gyermekek nagy részénél a szülők munkába való visszatérése az indok, különösen a gyermek két éves kora előtt. Az, hogy a munkabér mellett a családtámogatási ellátásokat is kapja a család, sokakat arra ösztönöz, hogy hamarabb visszamenjenek dolgozni, nem akkor, mikor már csak a gyes alacsony összegére számíthatnak. A Gyed Extra bevezetésével egyre nő a fiatalabb (1 és 2 év közötti) életkorú gyermekek felvétele iránti igény. Érkeznek egy év alatti gyermekek felvételére is igény, de ezek száma nem jelentős. A csecsemő és tipegő korcsoport plusz feladatot, a kisgyermeknevelőktől körültekintőbb napirend-tervezést, a konyhai dolgozóknak többféle konyhatechnikai eljárást igényel, de ők ezeket szakszerűen végzik, szem előtt tartva a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét.
A védőnőkkel, a Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központjának családsegítőivel, esetmenedzsereivel szoros kapcsolatot tartunk fenn és az általuk javasolt gyermekek lehetőség szerint soron kívül felvételt nyernek intézményünkbe. A veszélyeztetett, jegyzői védelembe vett kisgyermek bármikor azonnali elhelyezést kap bölcsődénkben. Elhivatott kisgyermeknevelőink ezeket a gyermekeket kiemelt gondoskodásban részesítik.

II.4. Az ellátandó terület jellemzői

Hajdúszoboszló Magyarország észak-keleti részén, az Alföld szívében, Debrecentől 20 km-re fekvő település, melyet1705-ben Géza fejedelem említ először írásos formában. 1606-ban Bocskai István lovashajdúival telepítette be a községet, innen származik a város nevének előtagja is. Bár a Szejdi-dúlás szinte teljesen elpusztította a települést 1660-ban, az mégis talpon maradt. 1925-től a város élete ugrásszerű fejlődésnek indult, amikor egy olajfúrás alkalmával termálvíz tört fel a földből, aminek komoly gyógyhatásai voltak. Ennek következtében alakult ki Hajdúszoboszló egészség- és fürdőturizmusra épülő arculata. Városunk a Hajdúszoboszlói Járás járásszékhelye.
A város lakosaira jellemző, hogy sokan élnek vendéglátásból, turizmusból közvetett vagy közvetlen formában, illetve a közeli nagyváros, Debrecen is jelentős erővel bír munkaerő-piaci szempontból.

A gyermekek születésének száma ingadozást mutat, de 2016 óta stabilan 200 fölött van.

Év	Gyermekek száma
2015	**185**
2016	**215**
2017	**202**
2018	**203**
2019	**220**
2020	**258**
2021	**226**

Bölcsődénk Hajdúszoboszló város egyetlen klasszikus bölcsődéje. Emellett három csoportban a Másholország Családi Bölcsőde, valamint egy csoportban a Picur-lak Családi Bölcsőde is fogad bölcsődés korú gyermekeket térítés ellenében. A városban a Hajdúszoboszlói Egyesített Óvoda 8 tagóvodája, a Bóbita magánóvoda, valamint négy általános iskola, egy speciális iskola és három középiskola működik. A közművelődést a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár segíti gyermek- és felnőtt könyvtárával, valamint szakköreivel, rendezvényeivel. Az egészségügyi alap- és szakellátásokat a Járóbeteg Ellátó Centrum biztosítja a lakosoknak, a szociális szolgáltatások eléréséről a Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ gondoskodik.

Intézményünk székhelye a város központjának egyik mellékutcájában található. A közúti forgalom zajától, szennyezettségétől védetten 3.000 m^2 területen helyezkedik el. A helyi autóbuszjárat közeli megállójának köszönhetően a város távolabbi részeiről is könnyen megközelíthető, de a gyermekek gyakran érkeznek babakocsival, kerékpárral is. Sokan azonban autóval jönnek, így a parkolás mindig problémát jelent a reggeli és a délutáni órákban.

Új tagintézményünk, az Aprócska Bölcsőde néhány utcával távolabb helyezkedik el. Az új telephely közel 430 m^2-en és 770 m^2 -es játszóudvarral biztosítja a gyermeket fogadását 2023. szeptemberétől. A helyi autóbuszjáratnak köszönhetően, melynek megállója pont az épület mellett van, messzebbről is könnyen megközelíthető.

Kihasználtságunk évről évre magas. Sok testvérgyermek érkezik hozzánk. Az édesanyák a kedvező anyagi változásoknak köszönhetően gyakran választják a munkába való visszatérést a gyermek óvodába kerülése előtt, számunkra a bölcsőde jelent megoldást. A két év alatti gyermekek felvételét kérők létszáma évről évre nő. Időnként előfordul, hogy egy év alatti gyermek érkezik a bölcsődébe, ott külön figyelem szükséges a csoportszoba berendezésénél, a napirend összeállításánál, az étkeztetés biztosításánál. Az egy évet éppen betöltött gyermekek ellátása is komoly munkaszervezést igényel a csoportokban.
Ételallergiás gyermekek is érkeznek hozzánk, akiknek ellátását saját főzőkonyhánkon biztosítjuk a HACCP szabályok betartásával.

II.5. A bölcsődébe érkező gyermekek szociokulturális háttere

A bölcsődébe érkező gyermekek nagy része nukleáris családból érkezik, ahol az édesanya is vissza kíván állni a munka világába. Ők általában rendezett anyagi és családi körülmények között élnek, megfelelő szociokulturális háttérrel rendelkeznek. A családok között nagyjából azonos arányban vannak az egy és a többgyermekes családok. A gyermekek körülbelül 20%-a érkezik olyan családból, ahol három vagy több gyermek van.

A gyermekek körülbelül 15%-a egyszülős családból érkezik, ahol anya egyedül neveli gyermekét, jellemzően nagyszülői segítséggel, és sajnos minden évben van 1-2 olyan gyermek is, aki a másik szülővel (jellemzően az édesapával) egyáltalán nem tartja a kapcsolatot, illetve nem is ismerik egymást. Azonban olyan is van, hogy édesapa neveli egyedül gyermekét, és az anya az, aki nem él velük. Nem jellemző, de előfordul, hogy a gyermeket nem a szülei, hanem családba fogadással valamelyik családtagja (pl. nagymama) neveli.
A családok kb. 60%-a kerttel rendelkező családi házban él, 40%-uk panel vagy társasházi lakásokban. A családok 90%-a saját tulajdonú házban, lakásban él, kisebb részük lakik albérletben.

A szülők életkora tág képet mutat, a fiatal, huszonévestől a negyven év körüli szülőkig nagyon vegyes a kép. Bár jellemzően a fiataloknak az első gyermeke, az idősebbeknek a második, harmadik gyermeke jár a bölcsődébe, de ennek ellenkezője is igaz: van alig nagykorú, négygyermekes édesanya és negyven év feletti első gyermekes anyukánk is.

Gyermekeink egy része – leginkább a védőnői és családgondozói jelzések alapján bekerültek - a város külterületéről érkezik, ahol nincs kövesút, és a bejutás esős, csapadékos időben komoly problémát jelent a családoknak. Itt jellemző, hogy viszonylag kis alapterületen nagyobb létszámú, többgenerációs családok élnek együtt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeink száma csökkent az elmúlt időszakban az ingyenes gyermekétkeztetés hatására. Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma a bölcsődében kb. 5%. Rájuk kiemelt figyelmet fordítunk, amennyiben szükséges, ruha és játékadományokkal segítjük őket. Általában ők már kapcsolatban állnak a családsegítőkkel, gyakran ők kérik a felvételt, növelve ezzel a gyermekek lehetőségeit akár a rendszeres, egészséges táplálkozás, akár az ingergazdag, szeretetteljes környezet segítségével. A beszoktatás folyamata alatt a kisgyermeknevelők példamutatásukkal segítséget nyújtanak a szülőknek a gyermeknevelésben. Ahol már a szülőnek sem volt megfelelő anyai képe, ott nem tudják azt továbbadni sem: pl. könyvnézegetés, mondókázás, éneklés jelentősége. A családi délutánokon szintén van lehetőség megmutatni, milyen sok mindenre képesek a gyermekek, mennyi mindent lehet velük csinálni.

A szülők elvárásai is szórt képet mutatnak. A szülők egy része, különösen az első gyermekesek nagyon aggódnak, félve adják át gyermeküket a kisgyermeknevelőknek, ők gyakran nehezebben veszik az elválást, mind a gyermekük. Minden percükről tudni szeretnének, és folyamatos kommunikációt, megerősítést igényelnek. Általában ez akkor változik meg, amikor visszaállnak dolgozni, és a gyermek is már több hete jár bölcsődébe és látják, hogy jól érzi magát, örömmel érkezik, sokat fejlődik.
Akiknek már járt a bölcsődénkbe gyermeke, gyakran ragaszkodnak az általuk ismert és megszeretett kisgyermeknevelőhöz, melyet, ha lehetőségünk van, igyekszünk teljesíteni. Ők általában nyugodtabbak az előző pozitív tapasztalataik miatt és örömmel várják a

bölcsődei életet. Ám olyan szülővel is találkozunk, ahol hiába nem az első gyermek érkezik, hanem valószínűleg nem vállalnak többet, így az elválást a szülő nehezen éli meg. Ez különösen akkor igaz, ha nagyobb a korkülönbség a testvérek között, és a kicsi valóban a kicsi a családban.
Igyekszünk minden szülőhöz az igényinek megfelelően viszonyulni a lehetőségeinkhez képest. A szülők megnyugtatásának pozitív módja, amikor a kisgyermeknevelők fényképeket küldenek a szülőknek napközben arról, hogy gyermekük önfeledten játszik.

Városunk egyik jellegzetessége a turizmus, ami a tavaszi-nyári időszakban sok idényjellegű munkát biztosít a lakosoknak. Ebből adódóan ilyenkor megnövekszik a férőhely-igény, amit gyakran már nem tudunk azonnal teljesíteni. Ez komoly feszültséget okoz a szülőknek, neheztelnek az intézményre, hiszen azonnali megoldást várnak. Sokan ebben az időszakban tudnak kicsit könnyebben élni anyagilag, vagy másokat a főszezonban várnak vissza a munkahelyükre.

Ez a probléma is hozzájárult ahhoz, hogy a fenntartó új bölcsőde építését tűzte ki célul, mely a 2023/2024-es nevelési évtől már fogadja a gyermekeket, ám akkora az érdeklődés a bölcsődei férőhelyek iránt, hogy várhatóan férőhelyeinkre továbbra is túljelentkezés lesz.

III. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

III. 1. A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde missziója

Biztonságos, humánus, családias környezetben, korszerű, színvonalas kisgyermekellátás.
A gyermeki személyiség elfogadása, megértése, szeretete és tisztelete.
Kisgyermeknevelőink munkájukat hivatásnak tekintik. A legjobb szakmai módszerek szerint dolgoznak, ezáltal fejlesztik a gyermekek személyiségét, kreativitását, alkotókészségét.
A természethez közelítve spontán ismereteket nyújtanak.
A gyermekek tevékenysége, alkotásai a szülők számára is megtekinthetők.
A munkatársak megbecsülése, a bölcsőde jó hírének megtartása.

III. 2. A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde minőségpolitikája

A gondozásba épített nevelés pedagógiai értéke meghatározó a kisgyermek további fejlődése szempontjából. Legfőbb célkitűzés: a kisgyermekek szükségleteinek színvonalas ellátása, a szülők elvárásának megfelelően – a bölcsőde lehetőségeinek figyelembevételével.

A feltöltöttségünk évről évre magas. Ma már a szülők gyakran hónapokkal előre jelzik felvételi igényeiket és gyermekükkel többször belátogatnak a bölcsődébe.
Programjaink egy része (nyílt napok, családi délutánok, játszócsoportok) a szülők, családok aktív részvételével zajlanak. 2004-ben alakult Babavár Bölcsődei Alapítványunk, amely évente megrendezi Babavári Babazsúr elnevezésű gyermeknapi rendezvényét.

Hajdúszoboszló Város Önkormányzat Képviselő-testülete, mint fenntartó Alapító Okiratában meghatározott tevékenysége:
A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
A bölcsőde a fentieken túl végezheti a sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésben részesülő gyermekek nevelését és gondozását is legfeljebb hatéves koráig.

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az intézmény az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést biztosít, saját főzőkonyha működtetésével.

Az ellátottak köre Hajdúszoboszló város közigazgatási területén élő, lakcímkártyával igazolt, bejelentett állandó lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek. A szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25%-áig az ellátási területen kívüli lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek is felvehető, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátása biztosítva van.

IV. A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

IV.1. A bölcsődei ellátás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.
A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

IV.2. A szolgáltatás feladata

A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább maradhat, a melyről a szülő írásbeli kezdeményezésére a Járási Hivatal dönt a kisgyermeknevelő, a szülő és az intézményvezető meghallgatásával, a szükséges orvosi és/vagy egyéb dokumentációk benyújtása mellett.

A bölcsőde elláthatja sajátos nevelési igényű és korai fejlesztésben részesülő gyermekek gondozását, nevelését is integrált csoportban, amennyiben a megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezik és együttműködik a gyermek fejlesztését végző Pedagógiai Szakszolgálattal.
A gyermek három hónapos próbaidővel vehető fel, mely után az ellátás további igénybevételéről a gyermeket gondozó kisgyermeknevelő és a pedagógiai szakszolgálat meghallgatásával az intézményvezető dönt.
Biztosítja ezen kívül a gyermekek napi négyszeri étkeztetését.

A bölcsődei munka szakmai tartalma, elvei és módszerei középpontjában a gyermek áll. Minden bölcsődébe kerülő kisgyermek más és más egyéniség, de mindegyiknek joga, hogy az első közösségben is azt kapja, amire neki szüksége van. Ezért fontos az egyéni bánásmód, a teljes odafordulás, az ölbeli melegség biztosítása az ő igényei szerint. Ehhez mély, őszinte, elfogadó kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat szükséges, ami érzelmi biztonságot közvetít a gyermek felé. Ha ez a kapcsolat létrejön, tovább tud „építkezni" a kisgyermeknevelő.
Az első életévekben folyamatosan alakul ki a gyermek önállósága, a helyes kultúrhigiénés és magatartási szokásainak nagy része. A bölcsődei gondozás-nevelés feladata, hogy minden gyermeket a korának, egyéni fejlettségi szintjének megfelelően, a saját fejlődési ritmusa szerint segítsen át ezeken a cseppet sem egyszerű folyamatokon.
Mindeközben biztosítani kell azokat a folyton változó feltételeket, amelyek a legjobban szolgálják a gyermek személyiségének fejlődését. Ezek közül kiemelkedő fontosságú a gyermek játéka, hiszen napjának nagy részét ez tölti ki. A játék, mint tevékenység, örömszerző, ismeretet adó, kreativitást fejlesztő fontos „munka", amelynek gyakorlása során a gyermek számtalan ismeretet szerez az őt körülvevő világról. A kisgyermeknevelő feladata, hogy segítse, biztosítsa, új ötletet adva tovább vigye a játékot, ezáltal gazdagítva a gyermek tapasztalatait.
Ezek a szakmai követelmények csak akkor lehetnek teljes értékűek, ha a gyermek közben jól érzi magát. Ha a gyermeknek megvan a fizikai jóléte, a testi komfortja, akkor érdeklődése, aktivitása töretlen.
Ehhez szükséges az ő léptékéhez igazodó, biztonságos, esztétikus környezet, ahol mindennek állandó helye van.
Szükséges a korának megfelelő változatos, tartalmas étel, amit szívesen eszik, s amit minél hamarabb önállóan szeretne elfogyasztani.
Ezt az egész komplett egységet keretbe foglalja az a szükséges napirend, ami hozzá, az ő igényeihez igazodik, aminek egymást követő elemeivel pontosan tisztában van. Tudja, hogy mikor, ki után fog étkezni, tudja, hogy melyik kisgyermeknevelőhöz fordulhat, ha segítségre van szüksége („saját gondozónő" rendszer), tudja, hogy mikor megy az udvarra játszani, aludni, s azt is pontosan tudja, hogy melyik társa után szokták őt hazavinni.
Szakmai feladat a szülőkkel való kapcsolattartás, a velük való együttműködés kialakítása. A bölcsőde jellegéből adódik, hogy a szülővel közösen kell a céljait elérnie, hiszen a gyermek a családban nevelkedik. Ezért fontos a szülő nevelési elveinek, szemléletének alapos megismerése.
A fent vázolt szakmai elvek csak töredékét képviselik a bölcsőde szakmai feladatainak, hiszen minden gyermek esetében biztosítani kell a fokozatos beszoktatás lehetőségét (lehetőleg az édesanyával), a megelőző családlátogatást, az állandóság elvét, a felmenőrendszert stb.
Ugyanakkor talán érzékelhető, hogy a bölcsődei szakma – hasonlóan más, a gyermek, az ember ellátásával, gondozásával, nevelésével foglalkozó szakterülethez – igen összetett, sokrétű és komoly felelősséget hordozó speciális terület.

IV.3. A bölcsődei nevelés konkrét feladatai az Országos Alapprogram szerint

a) A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

b) Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
Az elsődleges szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

c) Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.
Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

d) A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.
A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

IV. 4. A bölcsődei nevelés alapelvei

a) A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.
A gyermeket nem önmagában, hanem a családon keresztül, a családi rendszer egy tagjaként tekintjük, mely a legfontosabb a gyermek életében. Emiatt fontos, hogy a kisgyermeknevelő a lehető legjobban megismerje a család azon működését, mely a gyermekre hatással van, fejlődését, lelkiállapotát befolyásolja. Ehhez megfelelő tapintat, bizalom szükséges. A jó kapcsolat kialakításához megfelelő alkalom a megelőző családlátogatás, majd a napi interakciók, egyéni beszélgetések a szülőkkel, valamint a szülői értekezletek. A kötetlenebb hangulatú szülőcsoportos beszélgetések és a családi délutánok is remek alkalmat nyújtanak családi viszonyok feltérképezésére.

b) A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.
Ehhez komoly szakmai háttértudás szükséges a kisgyermeknevelők részéről, tudniuk kell az egyes korosztályok fejlődési sajátosságait, állomásait. A gyermek nevelése, gondozása során tudatosan kell figyelnie minden kisgyermekre, hogy felismerje a lemaradásra utaló jeleket, és azt finoman jelezze a szülő felé. Minél korábbi életkorban kerül felismerésre az elmaradás, annál nagyobb esély van arra, hogy a korai életkorban megkezdett fejlesztés eredményeként a gyermek utolérje társait és az óvodai, de leginkább az iskolai évek alatt ez már ne okozzon számára problémát. A szülővel történő őszinte, megértő kommunikáció, együttműködés ebben az esetben még fontosabb, hiszen ennek a ténynek a feldolgozása a szülők számára komoly érzelmi megterhelést okoz és komolyabb probléma esetén a család működésében is nagy változásokat hozhat.

c) A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.
A bölcsődébe járó gyermekek kisgyermeknevelőikkel töltik a nap legnagyobb, aktív részét, ám ez nem jelenti azt, hogy a bölcsőde átveszi a nevelés feladatát. Fontos, hogy a bölcsőde és a család megfelelően tudjon együttműködni, megismerje egymás nevelési szokásait. Tiszteletben tartjuk a család működését, az otthoni szokásokat, és emellett

megismertetjük a szülőkkel az intézményi nevelés első színterét, az itt folyó nevelési, gondozási munkát is.
Lehetőség nyílik arra is, hogy a szociálisan nehezebb körülmények között élő, akár jelzőrendszer által javasolt gyermekek esetében, a nem megfelelő családi, nevelési mintával érkező családoknak tapintatosan utat mutassunk a gyermekek megfelelő gondozása, nevelése terén.

d) A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.
A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.
A gyermeket akkor tudjuk tiszteletben tartani, ha ismerjük fejlődését, érzelmi állapotát, és hagyjuk, hogy saját ütemében fejlődjön, felismerve azt is, amennyiben már szükséges a beavatkozás.

e) A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.
A kisgyermeknevelőnek szükséges a magas szakmai tudás, mert ettől lesz hiteles munkájában, ám mellette a viselkedése, odafordulása, türelme, kedvessége az, ami a gyermekre és a szülőre is hat. A csoporton belül a kisgyermeknevelőknek egységes nevelési-gondozási szokásrendszert kell kialakítani. Fontosnak tartjuk, hogy kisgyermeknevelőink a régi, jó szakmai elméleteket és gyakorlatokat ismerjék, használják, de a napjainkban érezhető bölcsődei ellátás változásához, fejlődéséhez, a pedagógus személethez, a mai kor szülői és gyermeki igényeihez is tudják igazítani.

f) A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődébe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.
A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.
A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

g) Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.
A fokozatosság segíti a gyermeket abban, hogy saját ütemében alkalmazkodjon a számára új környezethez, helyzetekhez, emberekhez, és ez minél kisebb érzelmi megterheléssel járjon számára. Ennek egyik fő pontja a bölcsődében az anyával (szülővel) történő fokozatos beszoktatás, de ez valósul meg a csecsemő hozzátáplálásában, és a különböző fejlődési mérföldkövek elérésében is.

h) Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.
Kisgyermeknevelőink a nevelési év kezdete előtt megismerkednek a csoportjukba kerülő gyermekek életkorával, megelőző családlátogatáson a fejlettségükről is kapnak egy induló képet, így a csoportszoba berendezésekor, a napirend kialakításakor, a játékkészlet előkészítése során már ezekre az információkra támaszkodnak.

i) Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.
A gondozási helyzetek lehetőséget adnak a gyermekkel olyan kétszemélyes helyzetekre, mely erősíti a kapcsolatot, a bizalmat, de emellett lehetőséget ad a megfigyelésre, és a gondozási helyzeten belüli tanulásra (testkép, önállósági törekvések).

j) A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló

kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.
A bölcsődei mindennapok során a gyermeknek lehetőséget biztosítunk a szabad játéktevékenységre az udvaron és a csoportszobában a megfelelő, biztonságos környezet és játékkészlet kialakításával, valamint a tevékenység kezdeményezések során lehetőséget adunk bekapcsolódni mondókázásba, énekésbe, mozgásos tevékenységekbe, alkotó és egyéb tevékenységekbe. A kisgyermeknevelő személyisége, motiváló, ösztönző, biztató, támogató, megerősítő jelenléte segíti a gyermeket a bekapcsolódásba, és az örömteli tevékenykedésben.

V. Együttműködés

V.1. Intézményen belüli együttműködés

Az intézményben több olyan részterület van, melynek együttműködése adja a bölcsődei ellátás szakmai munkájának alapját.
A kisgyermeknevelők, a bölcsődei dajkák és a konyhai dolgozók mind elkötelezettek arra, hogy a gyermekek a lehető legjobban érezzék magukat, biztonságban legyenek és finomakat, egészségeseket egyenek.
Minden hónapban, de szükség esetén gyakrabban is tartunk vezetői értekezlet, ahol az aktuális és a jövőbeli feladatokat is megbeszéljük. Az intézményvezető hívja össze, de kérheti bármelyik egység vezetője. Állandó résztvevői az intézményvezető, a intézményvezető-helyettes, tagintézmény-vezető, az élelmezésvezető és az adminisztrátor, témától függően meghívást kap a Közalkalmazotti Tanács elnöke, a helyi szakszervezet titkára, valamint egyéb személyek (munkavédelmi képviselő, alapítvány kuratóriumának elnöke, HGSZI munkatársai). Az itt megbeszélteket az egyes területek vezetői továbbadják az alájuk tartozó dolgozóknak, valamint a dolgozók felől érkező kéréseket, kérdéseket is ekkor továbbítják a vezetőség felé.
Havonta egy alkalommal, illetve igény szerint közös kisgyermeknevelői megbeszélést tartunk, melyen az aktualitásokat, a felmerülő problémákat beszéljük meg, valamint házi továbbképzésen erősítjük a szakdolgozók elméleti tudását, és ezen keresztül gyakorlati kérdéseket is megbeszélünk, segítve ezzel egymást.
Heti rendszerességgel tartanak a gondozási egységek kisgyermeknevelői megbeszélést a beosztás tekintetében, de ekkor a következő heti tervekről (pl. rendezvényekről) is szó esik.
A bölcsődei dajkák hetente megbeszélik a következő beosztást, és a munkájukkal kapcsolatban felmerült kérdéseket, legalább negyedévente ezen az intézményvezető is részt vesz.
A konyhai dolgozókkal az élelmezésvezető reggelente átbeszéli az aznapi étlapot, feladatokat, de legalább negyedévente külön megbeszéléseket is tartunk a vezetőséggel együtt.
A gondozási egységekben a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák között az együttműködés folyamatos. Egy egységet alkotnak, segítik egymást, hogy a mindennapi munka minél zökkenőmentesebb legyen, ehhez szükséges a folyamatos kommunikáció, a gyermekek ismerete, a kisgyermeknevelők gondozási-nevelési attitűdje, szokásai, esetleges nehézségei.
A munkanap áthelyezések miatti szombati nyitvatartási napokat alacsony igénybevevői létszám esetén a kollektíva részére értekezlet megtartására fordítjuk.

A nevelési év kezdetén és végén a nyitó és záró értekezleten a ránk váró feladatokról, a változásokról beszélünk, illetve a lezárt nevelési évet értékeljük.

Az új tagintézményben az együttműködés, kommunikáció még fontosabb lesz, különösen az első hónapokban, míg az egyes munkafolyamatok, a napirend menete automatikussá nem válnak.
A tagintézmény-vezető feladata ezek koordinálása, figyelemmel követése, kialakítása.
A tagintézményben az intézményvezető rendszeresen látogatást tesz, a tagintézmény vezetőjével szoros, napi kapcsolatot kell tartania, akinek a vezetői értekezleten be kell számolnia a tagintézmény működéséről.
Kiemelt feladat a két intézményegység közötti együttműködés, hogy bár két telephelyen, de közös szakmai célok mentén, egy intézményként tudjunk működni.

V.2. Más intézményekkel történő együttműködés

Legszorosabb kapcsolatunk a **Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Intézmény** munkatársaival van, kapcsolatunk napi szintű, hiszen a gazdasági feladataink meghatározott részét ők látják el. Egyeztetünk a pénzigénylés, a különböző adatszolgáltatások kapcsán, valamint rendszeresen megbeszéljük a bölcsőde anyagi lehetőségeit, a költségvetés felhasználását.

Kapcsolatot tartunk az Önkormányzat **Egészségügyi és Szociális Irodájával**, az iroda vezetőjét rendszeresen tájékoztatjuk a bölcsőde működéséről, az ezekről szóló, a testületi ülésre kerülő anyagok (pl. alapdokumentumok módosítása, gyermekvédelmi beszámoló, éves beszámoló) az irodán keresztül kerül a Képviselő testület elé.
A Városfejlesztési Irodával a bölcsőde tárgyi eszközeinek, épületének karbantartása, javítása kapcsán, valamint az új bölcsőde építésével kapcsolatosan is rendszeres az egyeztetés.
Pénzügyi lehetőségeinket a Gazdasági Irodával egyeztetjük, különösen a költségvetés készítése és a normatíva igénylése, módosítása, elszámolása ügyében.
Részt veszünk az Egészségügyi és Szociális Bizottság és egyéb szakbizottságok ülésein, és a Képviselő-testületi üléseken.

A jelzőrendszeri tagok közül a **Hajdúszoboszlói Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ** és a Szolgálat munkatársaival, illetve a **Védőnői Szolgálat**tal van. Ők évente többször tesznek javaslatot rossz szociális körülmények között élő gyermekek felvételére, és ilyen esetekben kapcsolattartásunk rendszeres. Az évi hat alkalommal tartott jelzőrendszeri értekezleten és Gyermekvédelmi tanácskozáson részt veszünk.
A sajátos nevelési igényű és a korai fejlesztésben részesülő, illetve valamilyen lemaradás miatt vizsgálatot igénylő gyermekek kapcsán a Hajdú-Bihar Vármegyei **Pedagógiai Szakszolgálat**tal is együttműködünk. Bölcsődés gyermekeink fejlesztését általában utazó gyógypedagógussal oldják meg, erre megfelelően berendezett helyiséget biztosítunk számukra, ám ennek hiányában a szülőknek meg kell oldani, hogy gyermekük eljusson a szakszolgálathoz a fejlesztésekre, ami nehezíti a munkavállalást.

Több bölcsődével is kapcsolatban állunk a vármegyében (Mikepércs, Kaba, Hajdúhadház, Hajdúböszörmény, Püspökladány), akikkel segítjük egymást, megosztjuk az információkat, látogatást teszünk és ha számunkra új, jó gyakorlatokat látunk, akkor azokat mi is igyekszünk beépíteni azt a mindennapjainkba. Több alkalommal voltunk már bölcsődelátogatáson és mi is fogadtunk már kollégákat más bölcsődékből.

Kapcsolatban állunk **Debrecen Vármegyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézményével**, mint bázis intézménnyel. A szakmai ellenőrzéseket az ottani szakértők végzik nálunk és szakmai kérdés esetén is fordulhatunk hozzájuk. Bölcsődei dajkáink ott végezték a bölcsődei dajka tanfolyamot is.
Várjuk, hogy bázisintézményünkként is együtt tudjunk működni velük.

Szolnok város bölcsődei igazgatóságával, mint régebbi bázisintézménnyel is rendszeres a kapcsolattartásunk, az általuk szervezett bázisértekezleteken mindig részt vetünk. Több bölcsődéjükben játunk szakmai látogatáson, és mi is fogadtuk már őket jó hangulatú tapasztalatcserén. Jó kapcsolatunkat a jövőben is szeretnénk megőrizni, tovább erősíteni.

Működési engedélyünket és szakmai felügyeletünket a **Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala** látja el. Rendszeres időközönként ellenőrzést végeznek a bölcsődében, hogy a működésünk törvényes, szabályos módon folyik-e. Értékelésük mindig pozitív, a talált apróbb hiányosságokat igyekszünk javítani.

A **Magyar Bölcsődék Egyesületét** jelölte ki a Kulturális és Innovációs Minisztérium a szakmai, módszertani feladatok ellátására. Az egyesület szakmai rendezvényein részt veszünk, illetve folyamatosan követjük a honlapjukon, közösségi oldalukon feltett szakmai anyagokat. Az intézmény vezető beosztású dolgozói az egyesület tagjai, az intézményvezető pedig szakértői feladatokat is ellát az egyesület felkérésére.

A **Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének** munkáját is figyelemmel kísérjük, és 2022 év végén megalakult a helyi alapszervezet is, mely a kollégák érdekeit képviseli.

VI. Személyi feltételek

A szervezeti egységek létszámát és a munkakörökhöz szükséges képesítési előírásokat a 15/1998. NM rendelet szabályozza.

A bölcsőde dolgozóinak létszáma 2023. július 1-től 38 fő.

	székhely	**telephely**	**összesen**
intézményvezető-kisgyermeknevelő	1 fő		1 fő
intézményvezető-helyettes - kisgyermeknevelő	1 fő		1 fő
tagintézmény-vezető-kisgyermeknevelő		1 fő	1 fő
kisgyermeknevelő	16 fő	4 fő	20 fő
bölcsődei dajka	6 fő	2 fő	8 fő
élelmezésvezető	1 fő		1 fő
szakács	2 fő		2 fő
kézilány	2 fő		2 fő
ügyintéző adminisztrátor	1 fő		1 fő
gondnok	1 fő		1 fő
	31 fő	**7 fő**	**38 fő**

A részletes táblázatot, melyben a kollégák végzettsége is szerepel, az SzMSz 3. számú melléklete tartalmazza.

A gyermekek közvetlen nevelését és gondozását szakképzett kisgyermeknevelők végzik különböző képesítéssel. 12 főnek van főiskolai végzettsége, a többiek középfokú végzettségre épülő felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek.
Kisgyermeknevelőink elkötelezettek a kisgyermekellátás iránt, tudásukat folyamatosan továbbképzéseken és önképzéssel fejlesztik. Fontos számunkra a családok tisztelete, valamint egymás munkájának tisztelete is.
A bölcsőde működését, a szakmai feladatok koordinálást a szakma iránt elkötelezett intézményvezető végzi, akinek munkáját egy helyettes is segíti.

A nem kisgyermeknevelő munkakörben alkalmazott dolgozók akkor tudják eredményesen segíteni a munkát, ha látják, tudják helyüket, szerepüket a bölcsőde egészében.
2017. január 1-jétől bevezetésre került a bölcsődei dajka munkakör, elismerve ezzel a területen dolgozó kollégák munkáját, amihez 2019. december 31-ig új végzettséget is kell szerezniük. Munkájuknak csak egy kis részét teszi ki az intézmény takarítása, ennél sokkal többet tesznek. Bár a nevelés-gondozás folyamatában nem vehetnek részt, de minden más esetben ott vannak a kisgyermeknevelő mellett, segítik őket, hogy a csoport élete minél zökkenőmentesebb legyen.

Olyan empatikus képességgel kell rendelkezniük, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy megfelelő társaik legyenek a kisgyermeknevelőknek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában.
Megfelelő szintű folyamatos tájékoztatás után tudniuk kell, milyen célok érdekében, hogyan kívánják a kisgyermeknevelők a gyermekcsoport nevelését és gondozását megvalósítani, és ennek megfelelően járuljanak hozzá a nevelés-gondozás eredményességéhez.
Gyakran tapasztalni, hogy a gyermekek a bölcsődei dajkákat, sőt, a konyhai dolgozókat is névről ismerik, ha bemennek a szobába, a kicsik örömmel köszönnek nekik, mennek oda hozzájuk, és mindig várhatnak néhány kedves szót, szeretetteljes mosolyt, név szerinti megszólítást.

A szakmai munka mellett a gyermekek étkeztetését a konyhai szakfeladaton dolgozók látják el. A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik. Munkájuk nagyon aprólékos, hiszen a rágni most tanuló gyermekeknek mindent kicsire kell vágni, csíkozni, kockázni kell. Diétás étkeztetést is saját főzőkonyhánkon biztosítunk, a gluténmentes kivételével, mert annak feltételei nem adottak a helyhiány miatt. Feladatuk az új tagintézmény beindulásával még összetettebbé válik, hiszen az ott ellátott gyermekek részére is a főzőkonyhán készül az étel, ami a Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Intézmény (HGSZI) gépjárműve szállítja ki.

A konyhai dolgozók elkötelezettsége és összehangolt munkája szükséges ahhoz, hogy a gyermekeknek az ételek megfelelő időben és minőségben kerüljenek az asztalra. A kisgyermeknevelők és a konyhai dolgozók közötti kapcsolattartás kiemelt jelentőségű, különösen a csecsemő és tipegő korosztály esetében.

VII. Tárgyi feltételek

1. Tárgyi feltételek a székhelyen

Bölcsődénk székhelye a város központjának egyik egyirányú mellékutcájában fekszik. Az U alakú épület két szárnyában található 3 gondozási egységben 7 csoportszoba van, mely 90 gyermek bölcsődei ellátását biztosíthatja. Az épület 2011-ben pályázati és önkormányzati segítséggel megújult, kibővült, megfelel a szakmai követelményeknek.
A csoportszobák tágasak, világosak, minden gondozási egységhez saját fürdőszoba és átadó tartozik öltözőszekrényekkel.

Az 1. gondozási egység egy önálló csoportszobából áll. A Katica csoport 62 m^2-es épületét 2001-ben adták át, a régi épülethez csatolva. Kialakítása miatt kissé elhatárolódik a többi csoportszobától, de barátságos, félköríves kialakítása kuckós jelleget kölcsönöz neki. Mérete 38 $m^{2,}$, így ide kerülnek általában a legkisebb gyermekek. Külön fürdőszoba és saját átadó kapcsolódik hozzá. A gyermekeknek több lépcsőn kell lemenni, hogy kijussanak az udvarra, ezt korlátok, kapaszkodók segítik.
A Micimackó és a Méhecske csoport a legrégebbi épületrészünk, ők alkotják a második gondozási egységet. A szobák berendezése barátságos, a mérete is megfelelő (Micimackó csoport 51 m^2, Méhecske 42 m^2), az átadó régi szekrényeinek ajtaját színes festéssel újítottuk meg, amitől vidámabb lett, jobban illeszkedik a bölcsőde hangulatához.
A fürdőszobában a felszerelések megfelelőek, de kialakítása miatt a gyermekcsoportokra a rálátás alig biztosított a fürdőszobai tevékenységek közben, így itt gyakran van szükség a bölcsődei dajkákra, akik a felügyeletet biztosítják.

A Napocska (48 m^2) és a Pillangó csoport (42 m^2) alkotja a harmadik gondozási egységünket. Ezek a másik régi épületszárnyban kaptak helyet, és 2011-ben teljesen megújultak. Az átadó szekrényei színesek, a fürdőszoba is esztétikus, barátságos, és már üvegajtóval kapcsolódnak egymáshoz a helyiségek. A méretei miatt itt csecsemő és tipegő gyermekeket tudunk fogadni. Az udvarra való kimenetel azonban körülményes, mert az egység udvarrésze a játszókert hátsó részén van, vagyis sokat kell sétálni a gyermekekkel, míg leérnek. Az udvarra való le és felmenetel csak nagyon komoly munkaszervezéssel lehetséges, hogy mind a csoportokban, mind az udvaron legyen megfelelő felügyelet öltözködés és a sétálás ideje alatt.

Negyedik gondozási egységünk a legnagyobbaknak lett kialakítva, hiszen magas lépcsősor vezet a szobákig. A világos, tágas csoportszobák (Csibe 45 m^2, Bambi 43 m^2) üvegajtóval kapcsolódnak a fürdőszobához és az átadóhoz. A csoportszobákból 3-3 ajtó vezet a különböző helyiségekben, így a bútorok elrendezését jól átgondoltan lehet kialakítani, hogy minden funkciósaroknak legyen helye.

A telek építési lehetőségei miatt a csoportszobáknak sajnos nincs közvetlen kapcsoltuk a játszókerttel, így bölcsődei dajkák jelenléte elengedhetetlen. Ők azok, akik felügyeletet biztosítanak a gyermekek részére, míg a kisgyermeknevelők a gondozási sorrendnek megfelelően öltöztetik és viszik a gyermekeket az udvarra, le a lépcsőkön, majd onnan vissza.
Az udvar parkosított, füves és szilárd területek váltják egymást, kint fa- és műanyag játékok, homokozók várják a gyerekeket. Játszóudvarunk két részből áll, az U alakú épület két szárnyában lévő csoportok külön használják ezeket.

Hátránya, hogy **nincs kinti WC**, ami a szobatisztaságra nevelés időszakában komoly nehézséget jelent, hiszen az inger felismerése után a gyermeknek még szólni kell a kisgyermeknevelőnek, majd vele együtt nagy távolságot kell megtenni az új épületrész alagsorában található egyetlen kis mosdóhelyiségig. Ez sajnos nem segíti elő a folyamatot, gyakran okoz „balesetet" a kezdeti időszakban. Egy kinti gyermekmosdó tervei elkészültek, de sajnos a pandémia miatt nem készült el, és azóta is tolódik, pedig szakmailag komoly előrelépést jelentene ennek a megépítése, ezt a szakmai ellenőrzésen is többször leírták.
Az aulából nyílik a konyha, és onnan vezet fel a lépcső is az emeleti irodához. A vezetői iroda az új épületrészben kapott helyet. Telefonvonal, számítógépek, internetkapcsolat, nyomtató, fénymásoló, szkennelő segíti a mindennapi munkát és kamerarendszer, valamint riasztórendszer ad biztonságot az intézményben. Az épületben tűzriasztó rendszer is van kiépítve.
Az alagsori részen található a még személyzeti blokk, a babakocsi tároló, valamint két tárolóhelyiség. A játéktároló is a pincerészben van, a dajkáknak innen kell a két udvarrészre a motorokat, bébitaxikat, homokozó felszereléseket felvinni.

Sajnos saját parkolónk nincs, az utca azonban kevés a mellettünk lévő óvodai és a bölcsődei szülők igényeinek kielégítésére. Csúcsidőben komoly gondot jelent, hogy gyakran a garázs előtti területeken állnak meg a szülők a tájékoztatások, tiltások ellenére is. Ennek megoldására a fenntartó a bölcsőde melletti területen kíván parkolót létrehozni, melynek kialakítása már elkezdődött.

2. Tárgyi feltételek a tagintézményben

Új tagintézményünk közel 500 m^2-en fogadja a gyermekeket augusztus 1-től.
Egy gondozási egységből, két csoportszobából, és a hozzá tartozó kiszolgálóhelyiségekből áll, melyek az épület hátsó felében, távol az utcafronttól kaptak helyet. A csoportszobák 50 m^2 nagyságúak, redőnnyel, légkondicionálóval felszereltek. A csoportok játékkészletét a gyerekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazítjuk. A csoportszobák közös fürdőszobával és átadó helyiséggel rendelkeznek. A fürdőszobából közvetlen belátás nyílik a csoportszobákba. Beépített szekrények segítik a tárolást, és az egyik csoportból külön tároló helyiség is nyílik a nagyobb eszközök elpakolásához. A csoportoknak közvetlen kapcsolata van a fedett terasszal és az udvarral.

Az udvar parkosított, füves és szilárd területek váltják egymást, ahol homokozó, telepített fajátékok, és műanyag nagymozgásos játékok állnak a gyerekek rendelkezésre. A gumitéglával fedett területeken motorozhatnak, futóbiciklizhetnek és bébitaxival játszhatnak a gyermekek. A nyári hőségben vízpermetező segít a felfrissülésben.
Az udvaron a szobatisztaságra nevelés elősegítésére kinti gyermek WC került elhelyezésre. A gyerekek kültéri játékainak megóvását az udvaron található játéktároló biztosítja.

VIII. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

VIII.1. A bölcsődei nevelés feladatai

a) A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése a pozitívumok kiemelésével valósul meg.
A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

b) Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A harmonikus fejlődéshez szükséges, hogy a kisgyermek életmódja kiegyensúlyozott, tudatosan átgondolt legyen. A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. A megfelelő napirend kialakítása elsődleges, mert a gyermek pontosan tudja, mikor fog enni, aludni, játszani, így ezek a tevékenységek örömet fognak okozni neki, nem frusztrációt váltanak ki, hogy vajon most mi következik életében. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.
Ebbe más szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Ilyen kicsi korban a gondozási műveletek kiemelt jelentőségűek. A kétszemélyes, bensőséges kapcsolat ilyenkor lehetőséget ad a gyermekkel való kommunikációra, a bizalom erősödésére, az énkép tudatosítására. Az egészségnevelés egyik fő feladata az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítása.
A kisgyermekek életkorához, fejlettségéhez, évszakhoz, időjáráshoz igazodó napirend rugalmas, mégis mindennek megvan a helye és ideje, biztosítja a mozgás, szabad levegőn való részvétel, pihenés, étkezés feltételeit összehangolt sorrendben.

c)Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A

kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.
A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.
Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

d) A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását, támogatja az önálló próbálkozást ösztönző, bátorító magatartásával.

VIII.2. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

A bölcsődei életnek a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosítónak kell lennie. Ezen közben szükséges az egyéni bánásmód érvényesítése, a pozitív megerősítés, az önértékelés erősítése. A bölcsődében az alábbi nevelési helyzetek fordulnak elő:

Tanulás: A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán, játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.
A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.

Gondozás: Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Játék: A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését.
A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.
A játékszerek vásárlásánál elsődleges szempont a korcsoportoknak megfelelő, elegendő mennyiségű fejlesztő játékok beszerzése. Bár a minőségi, tartós játékok ára magas, igyekszünk lehetőségeinkhez képeset inkább kevesebb, de valóban minőségi játékokat vásárolni, melyhez a Babavár Bölcsődei Alapítvány is segítséget nyújt.

Mozgás: A bölcsődéskor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. Nagy a mozgásigényük, a mozgás örömöt okoz számukra. Ehhez szükséges, hogy a csoportszobában és az udvaron is megfelelő hely és korosztálynak megfelelő mozgásfejlesztő játékkészlet álljon rendelkezésre. Alapvető szempont a balesetmentes környezet kialakítása.

Mondóka, ének: A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, az anyanyelvi neveléssel ezért szorosan összefügg.
A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére, az értékkel bíró énekekkel való megismertetésre.

Vers, mese: A vers és a mese nagy hatással van a gyermekek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, amely elősegíti az önálló véleményalkotás kialakulását. A bölcsődében a népi és irodalmi műveknek van kiemelkedő szerepe.

Alkotó tevékenység: Célja a különböző anyagok, eszközök, technikák megismerése, az önkifejezés. Használata során a szem-kéz koordináció és a finom-motorikus mozgás fejlesztése, kreativitás kibontakoztatása, esztétikai nevelés valósul meg. A napirendben rendszeresen megteremtjük a különféle alkotó tevékenységek feltételeit. Az alkotókedv ébrentartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítjük az alkotótevékenységek iránti érdeklődést. A gyerekek saját alkotásaikkal dekorálhatják csoportszobájukat.

Egyéb tevékenységek: Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl.: virághlocsolás, gyümölcsnap előkészítése, születésnapi előkészület, kertészkedés….stb.).
Az öröm forrásai az együttlét, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának átélése.

VIII.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

a) „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és gyermekek számára egyaránt. A biztonság és stabilitás megteremtésén alapul a rendszer, mely szerint a csoport gyermekeinek egy része tartozik egy-egy kisgyermeknevelőhöz, ő kíséri végig a bölcsődei életét, a beszoktatástól a búcsúzásig, figyelemmel kíséri fejlődését, vezeti az ezt alátámasztó dokumentumokat, felelősséggel tartozik a rá bízott gyermekekért. Így több figyelem jut egy-egy gyermekre, a saját kisgyermeknevelő biztonságot nyújt a bölcsődében töltött idő alatt.

b) Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoportok létszámát a 15/1998. NM rendelet szabályozza. A csoportokat úgy kell megszervezni, hogy biztosítani lehessen, a gyermek lehetőség szerint a bölcsődébe járás egész ideje alatt ugyanabba a csoportba járjon. Legjobb az életkor szerinti homogén csoport, mert így könnyebb a csoport életét a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelően megszervezni.

c) Tárgyi feltételek

Bölcsődénk két telephelyen működik.
Minden csoportszobához fürdőszoba és átadó kapcsolódik. A csoportok játékkészletét a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazítjuk, a környezetet maximálisan biztonságossá igyekszünk tenni.
A játszókertekben homokozó, telepített fajátékok, műanyag csúszdák és hernyóalagutak vannak, és egyéb nagymozgást fejlesztő játékok állnak rendelkezésre. A gumitéglával fedett területeken rotikomok vannak felállítva, de motorozásra és bébitaxizásra is alkalmasak.

d) Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. Ez függ a gyermekcsoportok életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, az évszaktól. Szükséges a kisgyermeknevelők és a dajkák összehangolt munkája.

VIII.4. A feladatellátás módja bölcsődénkben

Célunk a gyermekek egészséges testi és lelki szükségleteinek kielégítése gyermekközpontú, empatikus légkörben, megőrizve a korosztálynak megfelelő elvi és módszertani sajátosságokat, gyermekközpontú szemléletét, a mértékletességet.
A szakmai előírásoknak megfelelően biztosítjuk a gondozás-nevelés tárgyi feltételeit, ezáltal hozzájárulunk a gondozás-nevelés magas szakmai minőségéhez.
A kisgyermeknevelők modellnyújtó magatartásukkal segítik a szakmai célok megvalósulását.
Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, gondozását is vállaljuk integrált csoportban.
Családokat támogató szolgáltatásként játszócsoportot működtetünk.
Kisgyermeknevelőink sokféle személyiséggel, érdeklődési körrel rendelkeznek, amiket a mindennapi tevékenységek során kamatoztatnak. Ettől lesz a bölcsődénk élete színes úgy, hogy a szakmai egységességet megtarjuk.

a) Anyanyelvi nevelés

A beszéd fejlődése komolymérföldkő a gyermekek életében, hiszen ezáltal lesz képes kifejezni saját igényeit, mondanivalóját, gondolatait környezete felé. A mondókák, énekek, mesék mind hozzájárulnak a gyermekek anyanyelvi neveléséhez, a beszédfejlődés elősegítéséhez.
Sajnos manapság egyre többször találkozunk azzal a helyzettel, hogy a gyermekek ne, vagy kevéssé ismerik a könyvből, fejből történő mesélést, éneklést, mondókázást, viszont napi szinten néznek mesét vagy zenés csatornákat a TV-ben vagy valamilyen okoseszközön.
A kisgyermeknevelők nagyon szeretnek énekelni, mondókázni, ezeket évszakokhoz, ünnepkörökhöz is alakítják, de a hétköznapi szituációkhoz kötötten is használják, pl. a kiskonyhában való játék közben főzésről mondókáznak, máskor állatokról, növényekről vagy tevékenységekhez kötötten választanak dal és mondóka anyagot. Ezeket gyakran mozgásos elemekkel ötvözik. Naponta mesélnek a gyerekeknek könyvnézegetés könyvben vagy fejből, bábok, egyéb eszközök bevonásával. Ezáltal fejlődik a gyermekek szókincse, valamint beszédértésük, kifejezőkészségük is. Mostanában fedeztük fel a dobozszínházat, így most különböző meséket formálnak át a kisgyermeknevelők ebbe a formába.

Az anyanyelvi nevelés szorosan összekapcsolódik a zenei neveléssel, hiszen a mondókáknak is van ritmusa, zenei lüktetése, és ezeket nem önállóan, hanem egymással kombinálva használjuk a mindennapokban. Gyakran megfigyelhető, hogy egyéb tevékenységtől még elzárkózó gyermek az éneklésre, ritmikus mondókákra rácsodálkozva figyel, bekapcsolódik, mozgással kíséri.

A ritmus játékos mozgása, tapsolása, kopogása, a dallam lüktetése a gyermeket mozgásra készteti. Következetesen használt mondókákkal – lovagoltatókkal, hintáztatókkal, táncoltatókkal, kopogtatókkal, ringatókkal – segítjük elő a ritmikus járást, mozgást. A játék a hanggal kellemes módja annak, hogy a kisgyermek nyelvi fejlődését elősegítsük. Amikor éneklünk, a nyelvet a zenével kapcsoljuk össze.
Kisgyermeknevelőink közül majdnem mindenki megtanulta a furulyázás alapjait Gróh Ilona továbbképzésén, de ezt még viszonylag kevesen, bátortalanul alkalmazzák. A főiskolán a gyermekdalokat metallofonon kellett lejátszani, így ezt a hangszert egyre többen használják. A csoportokban biztosítjuk a különböző hangszereket, melyeket örömmel fedeznek fel a gyerekek.

b) Környezeti nevelés

Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap a környezetvédelem. A bölcsődei gondozási és nevelési tevékenységet a fenntarthatóság szempontrendszere szerint is egyre fontosabb szervezni és végezni. A holisztikus szemléletnek meg kell jelennie minden területen. Ennek a környezettudatosan cselekvő dolgozók tevékenységeiben, a természetes anyagok használatában, az energia minimalizálásra való törekvésben is meg kell mutatkoznia.
Törekedni kell a vegyszerek csökkentésére (pl. takarítás), az ételek minőségének javítására, a zöldségek, gyümölcsök közül a helyben termeltek előtérbe helyezésére.
Ugyanez fontos a játékok kiválasztásánál, hogy azok nem csak biztonságosak, életkornak megfelelőek, hanem környezetbarátok is legyenek. A gyermekek jólétének biztosításakor a mennyiségi szemlélet helyett a minőségi kell, hogy előtérbe kerüljön. A nevelő-gondozó nem csak érzelmi biztonságot nyújt, hanem mintaként szolgál. Verbális, nonverbális

kommunikációjával is „tanít”. A gyermekek a nevelő életvitelét, cselekedeteit érzékelik, megfigyeléseikkel, utánzásaikkal elsajátítják.
Dolgozóink közül többeknek a magánéletben is fontos a természet, ők a növények, állatok és a környezet megfigyelését viszik be hangsúlyosabban a csoportokba. A jeles napokra érdekes tevékenységekkel készülnek.
Minél hamarabb ismerkednek meg a gyermekek a természet szeretetével és védelmével, annál jobban beépül a világnézetükbe, és hozzá tudnak járulni a felnőttek gondolkodásmódjának megváltoztatásához is. Ha ők megismerkednek a szelektív hulladékgyűjtéssel, ha hallanak a szemetelés káros hatásairól, akkor tovább viszik ezt, és bátran jelzik szüleiknek, környezetüknek is, hogy miről hallottak, és biztatják őket ezek átvételére.

A természet változását, körforgását a játszókerten keresztül is jól érzékelhetik a gyermekek, de ezt kiegészítik virágládákba saját növények ültetésével, melynek fejlődését, növekedését figyelemmel kísérik. Megfigyelik az időjárási jelenségeket, az évszakok változásait, a növények, az állatok és az emberek életét, amelyek ünnepekhez, valamint a hagyományokhoz kapcsolódnak.
Ezeket játékkal egybekötve teszik, hiszen ez elengedhetetlen a gyermekek számára. A világnapok alkalmából különböző projekteket valósítanak meg (pl. víz világnapja, Állatok világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja)
A gyakorlati dolgok mellett a tanuláshoz elengedhetetlen a mese, a mondóka, az ének. A gyerekek ezzel a módszerrel jutnak a legkönnyebben a korosztályuknak megfelelő ismeretekhez.

c) Mozgás és játék

Intézményünkben nagy gondot fordítunk arra, hogy a különböző korú és fejlettségű gyermekek számára biztosítsuk a megfelelő környezeti és tárgyi feltételeket mozgásigényük kielégítéséhez, teret és időt hagyva számukra a nagymozgások begyakorlásához, amellyel mozgásuk biztonságossá és harmonikussá válik.
A szabad mozgás feltételeinek biztosításával nem csak a mozgásszervi problémák kialakulását szeretnénk megelőzni, hanem a gyermekek egyéni érési szintjét figyelembe véve, fejlődésüket elősegíteni.
Az öntevékeny mozgások és játék közben a mozgásának, cselekvéseinek szubjektív és objektív határait próbálgató gyermek folyamatosan tanul. A tanulási folyamat eredményeként ismeretei bővülnek, tevékenysége folyamatosan új elemekkel gazdagodik.
Kisgyermeknevelőink ebben a folyamatban tudatosan vesznek részt, hogy a funkciógyakorlás, az aktivitás megjelenjen, és hatékonyabb legyen.
Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, veszélyforrásoktól mentes, ennek ellenére lehetőséget biztosítson a változatos nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron. A szobában is szükségesek a nagymozgásos játékok, amelyek lehetőséget adnak a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.
A sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális mozgásfejlesztő és segítő eszközöket biztosítunk, melyeket az egészséges gyermekek is igénybe vehetnek.
Lehetőségeinkhez képest igyekszünk az udvaron és a csoportszobában is biztosítani a játékkészletet a nagymozgásos játékokhoz. Van labdafürdő, nagy szivacs elemek, amiket be lehet vinni esős, hideg időben a csoportokba. Jó időben azonban az udvaron való szabad játék kap elsődleges szerepet. Télen szánkózásra is van lehetőség. Nagyon jó lenne egy tornaszoba, ahová nem megfelelő időjárás esetén be tudnának menni a csoportok mozogni anélkül, hogy a csoportszoba berendezései akadályoznák őket.

VIII.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása mellett szükséges a családokban a megfelelően működő modellek megismerésére, valamint a kevésbé jól működőek felismerésére. Így a jó erőforrások segítségével könnyebben lehet a problémásabb helyzetekben segítséget nyújtani, hogy a család az elsődleges szocializációs funkcióját minél hatékonyabban tudja megvalósítani. A kapcsolattartás, tájékoztatás több formáját rendszeresen, párhuzamosan kell ehhez alkalmazni.

a) Családlátogatás

Célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Legelőnyösebb, ha a beszoktatás előtt, a gyermek ébrenléti idejében, mindkét szülő jelenlétében történik. A kisgyermeknevelő is így kap legjobb képet a család működéséről, és a szülők is feltehetik azokat a kérdéseket, amik foglalkoztatják, megismerik, kire hagyják ott gyermeküket. Ez a bizalom megteremtésének fontos alapját adja.

b) Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kötődés kialakulását, miközben a szülő megismeri a bölcsődei életet, az együttműködés tovább erősödik a bölcsőde és a család között.
a kisgyermeknevelő eleinte megfigyeli, hogyan fordul a szülő a gyermeke felé, majd fokozatosan veszi át a gondozási feladatokat.

c) Napi kapcsolattartás

Célja a rövid, kölcsönös informális a gyermek érzelmi állapotáról, az őt ért eseményekről, változásokról. Általában pozitív hangvételű. a negatív eseményekről tényszerű tájékoztatást kell nyújtani az etikai szabályoknak megfelelően.

d) Egyéni beszélgetés

A kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékoztatás, a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések átgondolását szolgáló találkozási forma. Bármelyik fél kérheti, külső segítő bevonására is van lehetőség.

e) Szülőcsoportos beszélgetés

Évente legalább három alkalommal megrendezett tematikus beszélgetés a szülőket foglalkoztató nevelési témákról és a csoport életéről. Épít a szülők által hozott saját tapasztalatokra, a kisgyermeknevelők szakmai segítségére.

f) Szülői értekezlet

A szülők általános, és az adott csoportra vonatkozó tájékoztatását szolgálja. Célszerű a beszoktatás előtt, a beszoktatások után és a nevelési év végén is tartani, de rendkívüli esetben is összehívható.

g) Indirekt kapcsolattartási formák

A direkt formákat egészíti ki, szórólapokkal, hirdetőtáblákkal, közösségi oldalon, honlapon történő információátadással.

VIII.6. A bölcsődei nevelés-gondozás konkrét megvalósítása intézményünkben

A 0-3 éves korú gyermekek esetében a gondozás és nevelés egymástól elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés a nap során folyamatosan jelen van, gondozási helyzetekben is.
Gondozás közben a gyermek kettesben van a kisgyermeknevelővel s ez az együttlét lehetőséget ad arra, hogy a gyermek életkori sajátosságait, fejlettségét, igényeit, pillanatnyi pszichoszomatikus állapotát figyelembe véve gondozza.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek biztonságán túl arra, hogy kisgyermeknevelőink jól képzettek és az új szakmai kutatási eredményekben tájékozottak legyenek. Ezzel tudjuk elérni a színvonalas és szakszerű gyermekellátást. Jól összeszokott, egymást is jól ismerő és elfogadó kisgyermeknevelők dolgoznak együtt, akik hasonló gondozási technikákat és nevelési módokat alkalmaznak. Kreatívak, egymás készségeit kiegészítve teremtik meg az önállóságra és aktivitásra késztető, barátságos környezetet a gyermekek számára.
Minden gondozási-nevelési év kezdete előtt egymással egyeztetve, jól átgondolva tervezik meg a beszoktatás menetét, alakítják ki csoportjuk számára a megfelelő napirendet. Munkájukra a személyes példa, támogató segítés, megerősítés és pozitív értékelés jellemző.

Bölcsődénkben ezeket a feladatokat a következőképpen igyekszünk minél hatékonyabbá tenni:

- A szakemberek elméleti és gyakorlati ismeretanyagának bővítése, célzottan tervezett továbbképzések, önképzés, házi továbbképzések szervezése
- Megfelelő eszköz, és tárgyi feltételek biztosítása
- A bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap, egyéni fejlődési napló folyamatos értékelése
- Szülők által kitöltött kérdőívek értékelése
- Személyes beszélgetések a kisgyermeknevelőkkel, önértékelés

A **beszoktatás** bölcsődénkben egész évben folyamatos. Az új nevelési évet szeptemberben már beszoktatási tervvel a kezünkben várjuk, nyáron már a felvételről kiértesített gyermekek adataival elkészülnek a csoportbeosztások. Igyekszünk viszonylag homogén csoportokat létrehozni, és a fiúk-lányok arányát is figyelembe vesszük. A csoportállandóság sajnos nem mindig oldható meg intézményünkben, hiszen a csoportszobáink közül nem mindegyik alkalmas feltétlenül csecsemő csoport működtetésére, a 3. gondozási egységünk meredek, hosszú lépcsője miatt oda csak biztosan járni tudó, lehetőség szerint nagycsoportos gyermekeket teszünk, így ha a csecsemős szobát egy korcsoport kinőtte, előfordul, hogy az új évet a nagyszobában kezdi meg.

Mivel a csoportszobák adottságai nem egyformák, és hogy egy-egy kisgyermeknevelő „ne ragadjon le” egy korosztálynál, ezért bizonyos időközönként cserére kerül sor, szem előtt tartva, hogy minél kevesebb gyermekeket érintsen ez a lépés.
Sok évig alapvetően két olyan időszak volt intézményünkben, amikor nagyobb számban szoktak gyermekek: az őszi és a januári időszak. Azonban egyre inkább hangsúlyos lett a tavaszi-nyári beszoktatás is, hiszen a turistaszezon sokakat sarkall munkára, vagy lehetőséget ad idénymunkára. Ilyenkor azonban a teljes telítettség mellett nagyon nehéz a jelentkező igényeket kielégíteni, a nyáron felszabaduló helyeket igyekszünk feltölteni a jelentkezések sorrendjében.
A beszoktatási módok közül a fokozatos beszoktatás még mindig nagy számban van jelen, de igyekszünk, hogy az anyával történő beszoktatás minél nagyobb számban jelenjen meg. Ez komoly szervezőmunkát és odafigyelést igényel a kisgyermeknevelőktől, és együttműködést a szülők részéről.

A gyermekek **napirendjét** a csoport kisgyermeknevelői állítják össze a társ-kisgyermeknevelőkkel egyeztetve, figyelembe véve a gyermekek kor szerinti megoszlását, fejlettségi szintjét. A csecsemő csoportokban az öltözködés még lassabban megy, kevesebb idő jut a tényleges udvaron való tartózkodásra, és kalkulálni kell azzal is, hogy az önállóan még nem evő gyermek étkezése milyen időpontban legyen. Ehhez szükséges a dajkák és a kisgyermeknevelők összehangolt munkája.
Az évszakokkal együtt a napirend is változik, a tavaszi-nyári időszakban a csoportok már reggeli után indulnak az udvarra, és a tízórait is ott fogyasztják el, csak ebédre mennek vissza a szobájukba. Kánikulában azonban vigyázni kell, hogy 11 órára mindenki a hűvös szobában tartózkodjon. Ilyenkor az öltözés is jóval egyszerűbb, általában csak cipőt kell cserélni a kicsiknek.
Ősszel, mikor már kezd hűvösödni a reggel, tízórai után, a társ-kisgyermeknevelők érkezésével indulnak a csoportok az udvarra. Jó időben az uzsonna utáni időszakot is az udvaron töltik a csoportok, ott várják az érkező szülőket.

A gyermekek életkoruk alapján a bölcsődei életük alatt lesznek **szobatiszták**. A fürdőszobában a magasságuknak megfelelő kicsi WC-k vannak, olyan öblítőtartállyal, melyet ők is elérnek. A WC papír tartók is kézzel elérhetőek számukra. Ezek nagyon fontos szempontok ahhoz, hogy a kisgyermek megtanuljon önállónak lenni. A szobatisztaságra nevelés időszakában már nem megfelelő öltözék a láb között záródó body, inkább a könnyen letolható nadrág és a póló a szerencsés, amit a kisgyermek önállóan, könnyen le tud tolni, és fel tud húzni. A kis WC-k mellett bili is mindenhol rendelkezésre áll. A gyermekek azt is megtanulják, hogy a WC használat a kézmosással és törölközéssel zárul. A gyermekeknek érdekes a kisméretű WC, szívesen próbálkoznak, főként, mikor látják, hogy társuk is használja. A nagyobb, de még pelenkás gyermeknek is felajánlja a kisgyermeknevelő a WC-t, de nem erőltetik. Ebben az esetben is szükséges a szülőkkel történő megbeszélés, együttműködés.

A gyermekek a reggeli érkezést és átöltözést követően a fürdőszobába mennek az őt kísérő felnőttel, és kezet mosnak, úgy mennek be a csoportszobába, hiszen hamarosan várható a reggeli. Minden étkezés előtt fürdőszobai tevékenység van, a tisztázás után minden esetben kézmosás következik, alvás után a gyermekek a hajukat is megfésülik. A kézmosó csaptelepek keverőkarosak, a gyermekek maguk is tudják működtetni, a belőle jövő víz hőmérséklete nem haladja meg a 35 ^{o}C-ot. A kicsiknek saját, jellel ellátott törölközőjük van, amit önállóan akasztanak le és fel. Az arcukat is megmossák udvari játék és ha szükséges, étkezés után is.

Az önállósodás egyik mérföldköve az **öltözködés**. A kisgyermekek eleinte csak közreműködnek az öltöztetés folyamatában, kérésre emelik a kezüket, lábukat, beledugják a ruha ujjába. Később próbálkoznak a ruhadarabok le és fölvételével, a gombolással, cipő le- és felvétellel, tépőzárak csatolásával. Az óvodaérett gyermekek ebben a tevékenységben már csak apróbb segítséget igényelnek. Fontos, hogy mindig legyen elegendő mennyiségű, kényelmes, nem szoros, az időjárásnak megfelelő váltóruha az öltözőszekrényekben.

Ebben a korban a gyermekeknek még a sok élmény mellett megfelelő mennyiségű **pihenésre** is szükségük van. Napközben a puhasarokban le lehet dőlni, kicsit elvonulni a többi gyermektől. A csecsemőknek lehetősége van délelőtt is aludni. Nekik kiságy van a szobákba beállítva. Ebéd után a gyermekek a saját, alacsony ágyukban alszanak. Mindenkinek megvan a saját helye, amit a gyermekek hamar megtanulnak. A benti cipő levétele után lefekszenek, és elpihennek. Ilyenkor gyakran előkerülnek az otthonról hozott tárgyak, macik, takarók, cumik. A bölcsődében ezekre a biztonságot adó tárgyakra nagy szükség van. Mivel a csoportszobákhoz nem kapcsolódnak teraszok, így az udvaron történő altatás nálunk nem tud megvalósulni.
A gyermekeknek nagy szükségük van a friss, szabad **levegőn** történő mozgásra. Évszaktól és időjárástól függően délelőtt és délután is be kell iktatni ezt a napirendbe. A nagymozgásos tevékenységekre csak itt van lehetőség. A játszókertben homokozók, fa- és műanyag játékok, csúszdák, mászóvárak, rotikomok, kismotorok, bébitaxik várják a gyermekeket, amiket ők örömmel vesznek birtokba. A nagylombú fák elegendő árnyékot adnak a melegben, és a levegő is jó, hiszen az udvar mellett közvetlenül nincs közút. A gumitéglával fedett területek a biztonságot szolgálják, és lehetőséget arra, hogy sáros időben is ki tudjanak menni a gyermekek.
A szabadban való levegőztetés csak akkor mellőzhető, ha kánikula vagy eső, erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd vagy rendkívüli hideg van. Sajnos nedves időben, nagy sárban a levegőztetés nem minden esetben megoldott, a gumitéglával fedett területeken csak felváltva tudnak a csoportok játszani.
A gyermekek napirendje az **étkezés** köré épül. A bölcsődében négyszeri étkezésben részesülnek a gyermekek. 8,00-8,30 között reggeliznek, majd tízórai következik, ami általában gyümölcslé, vagy gyümölcs és tisztított víz. Az ebéd 11,30-kor kezdődik, majd 15,00 óra körül, az alvásidő után uzsonnát kapnak a gyermekek.
Az intézmény nagy szerencsénkre saját főzőkonyhával rendelkezik, ahol a mindenkori közétkeztetési előírások alapján történik az ételek elkészítése.
A gyermekeknek ebben a korban a **játék** a fő tevékenységük, ezen keresztül ismerik meg a világot, fejlődnek értelmi, érzelmi, testi folyamataik. Lehetőséget ad a társas kapcsolatok fejlődésére is. Sajnos mostanában sokszor tapasztaljuk, hogy a gyermekek egyedül nem tudnak játszani, mindenhez igénylik a felnőtt jelenlétét, hiába a sok játékeszköz, a gyermekek nem találják fel magukat. A rendeget tévézés és az elektronikus eszközök nincsenek jó hatással a gyermekek fejlődésére. A kiegyensúlyozottan fejlődő gyermek képes önállóan játszani, az életkor előre haladtával egyre több időre képes elmerülni egy-egy tevékenységben, a tárgyakat kreatívan tudja használni, nagyobb korban képes osztozkodni, együtt játszani társaival.

Az **ünnepekre** való készülődés, a megemlékezés megjelenik a bölcsődei életben. A nevelési év első nagyobb ünnepe a Mikulás. A gyerekek énekeket hallgatnak és tanulnak a kisgyermeknevelőktől, akik gyakran Mikulás sapkában és rénszarvas-agancsokkal a fejükön pompáznak. A Mikulás minden évben ellátogat minden csoportba, és verselésért,

éneklésért szaloncukrot és csomagot oszt a gyermekeknek. Alapítványi segítséggel ilyenkor a kisgyermeknevelők által kért játékokat is kapnak a csoportok. A gyermekek a kisgyermeknevelők által készített meglepetéseket kapnak ajándékba.
Ezután nemsokára eljön karácsony. A bölcsőde aulájában feldíszített karácsonyfa pompázik az adventi időszakban, és ünnepi díszek kerülnek a lépcsőkorlátokra, ablakokra, ajtókra a csoportszobákba is. Közös karácsonyi ünnep a csoportoknak nincsen, de mesélés, énekelés közben megemlékeznek a szeretet ünnepéről.

Rendkívül hangulatos minden évben a farsangi mulatság, amit a csoportok önállóan szoktak megtartani. A kisgyermeknevelők beöltöznek, amivel nagy sikert szoktak aratni, és a gyermekek is, ha szeretnének, jelmezbe bújnak. Utána délelőtt sok mókával, tánccal, ünnepi tízóraival mulatnak a csoportok.
A várva várt tavasz első ünnepe a húsvét, amikor a gyermekek ajándékot kapnak a kisgyermeknevelőktől, és tavaszi verseket, dalokat tanulnak.
Májusban a legszebb ünnep, Anyák napja van, ahol a kisgyermeknevelők kedves apróságokkal lepik meg az édesanyákat, a nagyobbak rövid versikét tanulnak.
Nyár elején van a bölcsődénk legnagyobb rendezvénye, az alapítványi segítséggel megrendezett Babavári Babazsúr, vagyis a gyermeknap. Délelőtt a bölcsődés gyermekek ugrálóvárazhatnak, fagyit kapnak, majd délután a szülők előtt is megnyílnak a kapuk, és közös játékokban vehetnek részt. Arcfestés, pónilovaglás, kézműveskedés, ugrálóvár és büfé várja a családokat, és város minden bölcsődés korú érdeklődőjét. Ilyenkor van lehetőség megtekinteni a bölcsődét, bekapcsolódni a játékos feladatokba.

Bölcsődénk vállalja **sajátos nevelési igényű** (SNI) gyermek nevelését, gondozását. A felújításkor fejlesztő szoba került kialakításra az épületben, és sok olyan eszköz is beszerzésre került, mely fejlesztő hatással van a gyermekekre. Megbízási szerződés alapján ez a szolgáltatás nagyon jól működött. Sajnos a törvény már nem teszi kötelezővé ebben az esetben gyógypedagógus alkalmazását, hanem a helyi Pedagógiai Szakszolgálatnak kell ellátnia a gyermeket. Szerencsére 2017 ősze óta utazó gyógypedagógus jár ki az intézménybe és helyben, napirendbe ágyazottan végzi a fejlesztést a hozzánk járó sajátos nevelési igényű, vagy korai fejlesztésre jogosult gyermekeknél. A helyben történő fejlesztés sokkal eredményesebb és egyszerűbb a gyermeknek és szülőnek is egyaránt.
Régebben a szülőnek, aki épp, hogy visszaállt hosszú kihagyás utána munkába, el kellett jönnie a munkahelyéről, hogy gyermekét külön foglalkozásra vigye. Előfordult, hogy a gyermeket pont alvás időben tudta fogadni más intézményben a fejlesztő pedagógus, és a kimerült gyermekkel a foglalkozás nem érte el a célját. A családgondozói vagy védőnői jelzéssel érkező gyermekek szüleinél is tapasztaltuk már, hogy nem tartották a be a Pedagógiai Szakszolgálat által adott időpontokat, így volt, hogy a gyermek hetekig nem kapott fejlesztést.

Azt is tapasztalat, hogy az egészséges gyermekek között is találkozunk olyanokkal, akiknek egyik-másik részképességük lassabban fejlődik, vagy a szülők nem látják, ha egy gyermekkel probléma van, és a jó szándékú figyelemfelhívást bántásként értékelik. Ilyen esetben is nagy segítség lenne egy saját gyógypedagógus, aki figyelemmel követhetné a gyermek fejlődését, segíthetné a lemaradások csökkentését, és komolyabb probléma esetén javaslatot tehetne a szülők felé. Mert minél hamarabb kezdődik meg egy gyermek fejlesztése, annál nagyobb az esély rá, hogy utolérje társait. Most a pedagógiai szakszolgálat intézményében történik a fejlesztés, ahová a szülőknek el kell hordani a gyermekeket.

VIII.7. Alapellátáson túli szolgáltatások

Bölcsődénk az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató térítésmentes ellátásokat biztosít.
A szolgáltatások igényléséhez előzetes bejelentkezés szükséges.

Játszócsoport: Külön játszócsoport működtetésével a gyerekeket szülőkkel vagy hozzátartozókkal együtt is fogadjuk havonta egy szombat délelőtt.
A szolgáltatás célja, hogy a családtagok együtt játszanak gyermekeikkel az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között. A kisgyermeknevelő szerepe megváltozik, ő a háziasszony a csoportban, a gyermekeket kísérőik gondozzák.
A szolgáltatást gyakran azok a családok veszik igénybe, akik meg szeretnénk ismerkedni a bölcsődével és a dolgozókkal, mert szeretnék bölcsődébe hozni gyermeküket. Nagy örömünkre ezeken az alkalmakon egyre gyakrabban apukák is részt vesznek

Bölcsődekóstolgató: Az új gondozási év bölcsődei előjegyzését megelőzően, a bölcsőde nyitvatartási idejének meghatározott részében, a csoportszobában és a gyermekudvaron lehetőséget nyújtunk a különböző tevékenységi formák megismerésére az érdeklődő családok és gyermekeik számára.
A szolgáltatás térítésmentes.

Tanácsadásnyújtás: Alapellátáson túli térítésmentes szolgáltatásként nevelési problémákra, mozgásfejlesztéshez, gyógypedagógiai fejlesztéshez, ételkészítéshez tanácsadásnyújtás.

Miben nyújtanak segítséget a családbarát szolgáltatások a kisgyermekes családoknak?

- a bölcsőde keretei között a szülők kulturált környezetben játszhatnak gyermekeikkel,
- beszélgethetnek egymással, kielégíthetik társas igényeiket,
- gyermeknevelési, életvezetési ismeretekre tesznek szert,
- szülői szerepeikben megerősödnek,
- fejlődik problémamegoldó és konfliktuskezelő képességük,
- megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz és környezetükhöz,
- kialakul a szolidaritás a másság elfogadása,
- a szülő-gyermek kapcsolata mélyül, felelősségvállalása nő.

2004-ben bölcsődénkben létrejött a Babavár Bölcsődei Alapítvány.
Legfőbb célkitűzése a bölcsődés gyerekek képességeinek fejlesztése képességfejlesztő játékok, könyvek és egyéb eszközök beszerzésével.
Emellett feladatának tekinti a szülőkkel való nyitott, igazi partnerkapcsolat kialakítását. Ennek érdekében különféle bölcsődei programokat szervez, pl.: Családi délután, Babavári babazsúr, Alapítványi bál, mely rendezvények mindig jó hangulatban zajlanak, és a szülőknek lehetőségük van bepillantást nyerni a bölcsődei életbe, és közvetlenebb beszélgetést folytatni a kisgyermeknevelőkkel.

IX. Élelmezési tevékenység

Bölcsődénk a székhelyen saját főzőkonyhával rendelkezik, a beszerzést is önállóan végzi. A beszerzett élelmiszerek raktározása és feldolgozása jogszabályi előírások szerint történik.

Célunk, hogy már itt a bölcsődében kialakuljanak, és mintaként rögzüljenek az egész életre szóló ízlésformáló, egészséges táplálkozási szokások.
A helyes táplálkozásnak csecsemő- és kisgyermekkorban van a legnagyobb jelentősége, mégis a legtöbb étkezési hibát ebben a korban tapasztaljuk. Mindig megkülönböztetett figyelemmel kísérjük a bölcsődébe kerülő kisgyermekek otthonról hozott táplálkozási szokásait, betekintést kapunk a családok étkezési kultúrájáról.
Előfordul, hogy szembe kerülünk családi nevelési hibákkal, amikor az étkezést fegyelmezési eszközként, legtöbbször jutalmazásként alkalmazzák, vagy amikor a kisgyermek számára az evés önvigasztalást jelent.
A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni. A gyermekétkeztetést külön jogszabály szerint kell biztosítani.
A megfelelő élelmezéshez fontos a megfelelő, szakképzett személyzet, az étlaptervezés, az ételkészítés megfelelő konyhatechnológiai módjának megválasztása.

A csecsemők étkeztetésére különösen nagy figyelmet kell fordítani. Az élelmezésvezető és a dietetikus feladata a mindenkori hatályos irányelvek rendelkezések figyelembevételével a csecsemő étrendet összeállítani, fejlődését nyomon követni.
a csecsemő tápszerének, egyéb ételeinek elkészítése a főzőkonyha külön részén, időben és térben elkülönítve, külön étlap alapján történik.
a csecsemő élelmezése során állandó, napi kapcsolat szükséges a saját kisgyermeknevelővel, aki a legjobban ismeri a gyermeket.

Kisgyermekek táplálására a közétkeztetési rendelet komoly előírásokat tartalmaz. Az étlapot az élelmezésvezető állítja össze, az allergén és tápanyag-összetételt a dietetikus számolja.
A bölcsődében az ajánlott napi energia 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek a változatosság, idényszerűség, ízben való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjából is meg kell felelni.
Tálalás előtt az ételt az élelmezésvezetőnek meg kell kóstolnia.

Bölcsődénkben is vannak hátrányos helyzetű gyermekek, akik rossz szociális körülmények között élnek, a szülők munkanélküliek, elváltak, egyedül nevelik gyermekeiket. A család egy főre eső jövedelme a létminimum alatt van. Ezek a szülők még megfelelő táplálkozástani ismeretek mellett sem tudják biztosítani gyermekeik számára az életkornak megfelelő táplálékot a családban. Ez esetben bölcsődénk szociális funkciója óriási jelentőségű.

Konyhánk a HACCP rendszer szerint üzemel, felszereltsége az előírásnak megfelelő. A nyári konyhafelújítás biztosítja, hogy mind a két intézményben megfelelő minőségű, egészséges, finom ennivaló kerüljön a gyermekek tányérjára.
Konyhai dolgozóink szakképzettek, elkötelezettek a gyermekétkeztetés iránt. Fontosnak tartjuk a bölcsődés gyermekek egészséges táplálását, mint korai prevenciót a civilizációs betegségek kialakulásában.

Kellő idő és megfelelő környezet biztosításával megteremtjük a kisgyermekek számára, hogy az egyéni szükségletüknek megfelelő étel elfogyasztása valóban öröm legyen.
Elhivatottságot érzünk a helyes táplálkozási szokások kialakításával a kisgyermekeken keresztül a szülők, a családok nevelésében, szemléletformálásában.

„Enni jó, de az embereket is oktatni, biztatni kell. Nevelni fáradhatatlanul, hogy ízletest, jót, egészségeset egyenek, száműzzék e téren is az előítéleteket."

(Illyés Gyula: Ingyen lakoma)

X. Az ellátás igénybevételének módja

Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától vehető fel harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek esetében az ötödik életévének betöltéséig.
Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
A Gyed extra bevezetése óta egyre inkább jellemző, hogy a szülők már a gyermek két éves kora előtt kérik a felvételt.

A bölcsődében a **beiratkozás** egész évben folyamatos, ez a szülő írásbeli kérelmére történik. Ekkor a szülő megkapja a szükséges tájékoztatást és a felvételi adatlapokat. A hiánytalanul kitöltött „Bölcsődei felvételi adatlap" benyújtási időpontjától kerül nyilvántartásba a felvételre várakozó gyermek, akiket sürgősségi sorrendben veszünk fel.
Májusban, az óvoda időpontjához csatlakozva intézményünk is meghirdeti beiratkozását a következő nevelési évre. Ilyenkor gyakran érkeznek megkeresések a nyári felvételre is, amit helyhiány miatt csak fokozatosan és részben tudunk teljesíteni.

A gondozási-nevelési évet megelőző június 10-ig a nyilvántartásba vett gyermekek szülei részére a bölcsődevezető tájékoztató szülői értekezletet tart, amely során kiadja a felvételhez szükséges további nyomtatványokat. A visszaérkező dokumentumok határidejét (június 30.) követően 15 napon belül a bölcsődevezető értesíti a szülőt a **felvételi döntésről**. Túljelentkezés esetén a felvételt kérő „várólista" számot kap, amellyel az időközben megüresedett férőhelyre nyer felvételt.
A bölcsődei ellátáshoz szükséges a jogosultsági feltételek igazolása (munkáltatói vagy iskolalátogatási igazolás, családgondozói, védőnői jelzés, védelembe vételi határozat).

XI. A bölcsőde szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A lakosság tájékoztatása a bölcsődei ellátásról különbözőképpen történik:

- weboldal: gyermekszigetbolcsode.hu
- facebook oldal: https://www.facebook.com/Gyermekszigetbolcsi
- helyi média (Városi TV, helyi újság)
- szórólapok, plakátok szolgáltatásainkról
- házi gyermekorvosokon és Védőnői Szolgálaton keresztül
- A Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ munkatársain keresztül

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. Ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés, gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.
A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazzuk:

- beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor,
- szülői értekezletek: bölcsődébe járás előtt, óvodába menők szüleinek, szülőcsoportos beszélgetések
- családi füzet
- hirdetőtábla
- személyes beszélgetés előre egyeztetett időpontban
- kérdőívek
- közösségi oldal (weboldal, facebook oldal, zárt facebook csoportok)
- nyílt nap, közös programok (Babavári Babazsúr, Bölcsődekóstolgató, játszócsoportok, családi délutánok)

XII. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

XII.1. Az ellátottak jogainak védelme

A bölcsődei ellátásban részesülők érdekvédelmét a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§. és 36.§-ában foglaltak szerint kell biztosítani.
Az Érdekképviseleti Fórum a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és végzi.

A Fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját. A Fórum szabályzata, és tagjainak nevei minden átadóban megtalálhatóak.

További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

Gyermekjogi képviselő: Muszkáné Varga Beáta
Elérhetősége: beata.varga.muszkane@ijsz.bm.gov.hu
Telefonszám: 06-20/489-9535
Integrált Jogvédelmi Szolgálat ingyenesen hívható zöld száma: 06-80/620-055
Tájékoztatója, elérhetősége az átadóban ki van téve.

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- A szolgáltatásokat teljeskörűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni
- Joga van minden fontos kérdésben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez

- Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.

XII.2. Az ellátást végzők jogai:

A szociális szolgáltatást végző foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetén biztosítani kell, hogy
- a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat,
- munkájukat elismerjék, véleményüket kinyilváníthassák,
- segítséget kapjanak szakmai tudásuk gyarapításához,
- a munkáltató megfelelő, egészséges és biztonságos munkakörülményeket és feltételeket biztosítson számukra.

A Gyvt. 15. §-a szerint a kisgyermeknevelők a tevékenységükkel kapcsolatban büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

Az intézményben 3+1 fős Közalkalmazotti Tanács működik, mely szintén a dolgozók érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja.

2016 óta munkavédelmi képviselőt is választunk, aki a munkavállalók biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviseletét végzi.

XIII. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módjai, formái

Nagy hangsúlyt fektetünk az önképzésre, továbbképzésre. Szükség szerint házi továbbképzést tartunk, ahol szakmai konzultáció formájában a gyakorlati munka megfigyeléseit, vagy problémás helyzeteket dolgozunk fel.

Továbbképzési tervet készítünk a szakdolgozók számára.
A minősített továbbképzések lehetőségét figyelemmel kísérjük.

Lehetőség szerint részt veszünk szakmai konferenciákon, szakmai napokon, társintézmények rendezvényein.

Szakmai munkánkhoz szükséges folyóiratokat, szakkönyveket rendszeresen megvásároljuk és a kisgyermeknevelők rendelkezésére bocsájtjuk (pl.: Bölcsődevezetői tanácsadó, Bölcsődevezetők kézikönyve, Kisgyermeknevelők szakmai-módszertani tudástára, TE-Bölcsid, Kisgyermeknevelők kincsesbányája).

A Magyar Bölcsődék Egyesületének kiadványaihoz, valamint egyéb szakmai, módszertani kiadványokhoz való hozzáférést is biztosítjuk.

Az Aprócska Bölcsőde
szakmai sajátosságai

„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben,
néha magasabbra tud repülni, mint mások,
de mindegyik a legjobb tudása szerint repül.
Miért is hasonlítanád össze őket?
Mindegyik más.
Mindegyik különleges, mindegyik gyönyörű.”
(Ismeretlen szerző)

„ A gyermek a legtökéletesebb teremtmény, mert egyedül ő tudja megalkotni saját egyéniségét. A gyermek lelke lágy viaszhoz vagy fehér papírhoz hasonló, ahová magának a gyermeknek kell bevésni a képzeteket.”
/Maria Montessori/

I. Bevezetés

Városunkban 1952 óta működik bölcsőde és 70 év után új tagintézménnyel, az Aprócska Bölcsődével bővül. A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde tagintézményeként célunk, az eddigi magas színvonalon végzett szakmai munka követése, a gyermekek egészséges fejlődésének elősegítése. Ezt a „környezetben - környezettel” történő neveléssel kívánjuk megvalósítani direct és indirect módon. Mindezekhez szükségünk van az intézményünkben dolgozó valamennyi munkatársunk tudatosságára, figyelmére és szeretetteljes, felelősséggel végzett munkájára.
Bölcsődénk a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde tagintézménye, így működésünk szorosan kötődik a székhely intézményhez, de önálló egységként funkcionál. Így Szakmai Programunk a székhely intézmény szakmai programjának része, a programban a tagintézményre jellemző sajátosságokat emeljük ki.

II. Intézményünkről

II.1 A tagintézmény adatai

A telephely/tagintézmény teljes neve:
Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde Aprócska Bölcsődéje
A tagintézmény rövid neve: Aprócska Bölcsőde
Telephely címe: 4200 Hajdúszoboszló Rákóczi utca 70.
Elérhetőségek:
Telefonszám: 06-70/855-1815
Tagintézmény e-mail címe: aprocskabolcsi@gmail.com
Nyitvatartás: Hétfőtől- péntekig 6.30-17.00
Ellátási terület: Hajdúszoboszló városi közigazgatási területe. A Gyvt. 94. § 5 (a) bekezdése alapján a szolgáltatói nyilvántartásában szereplő férőhelyszám legfeljebb 25%-ig az ellátási területén kívüli lakhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.
Engedélyezett férőhelyek száma: 26 fő 2 csoportban.
Szolgáltatás tevékenység típusa: gyermekek napközbeni ellátása-bölcsődei ellátás
A szolgáltató tevékenység megkezdésének ideje: 2023. augusztus 1.
Fenntartó neve: Hajdúszoboszló Város Önkormányzata
Székhelye: 4200 Hajdúszoboszló Hősök tere 1.
E-mail: jegyzo@hajduszob.hu
Telefonszám: 06-70/489-4635

II.2 Helyzetelemzés

Hajdúszoboszlón a bölcsődei ellátás 70 éves múltra tekint vissza. Az első bölcsődei csoportot 1952. május 1-jén egy családi házban indították 20 férőhellyel, egy csoportszobával.
A növekvő igényeknek megfelelően 1968-ban a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde jelenlegi telephelyén egy új épület került átadásra, ami folyamatosan emelkedő gyermeklétszámmal, és ennek megfelelően újabb bővítésekkel érte el a mai formáját.
A székhelyen a férőhelyek száma 90 fő, a csoportok száma 7.
Az évek óta tartó férőhely-hiány miatt Hajdúszoboszló Város Önkormányzata úgy döntött, hogy a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsődét az Aprócska Bölcsődei Tagintézményének létrehozásával bővíti, melynek megvalósítása egy 2019-ben elnyert Területi Operatív Program-1.4.1-es pályázat útján jött létre, melynek címe a „*Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde Aprócska Tagintézményének létrehozása*".

Az új telephely egy gondozási egységgel, két csoportszobával és a hozzájuk tartozó kiszolgáló helyiségekkel együtt 26 gyermek számára biztosít szeretetteljes gondozást-nevelést. Büszkeséggel tölt el bennünket a bölcsőde városunkban kivívott jó hírneve. Tagintézményként célunk olyan szeretetteljes, családias és pozitív, változásokra nyitott bölcsőde üzemeltetése, mellyel a szülők és a gyerekek meg vannak elégedve.
Ennek megfelelően Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának Képviselő testülete, mint fenntartó, Alapító Okiratában a következő alaptevékenységeket határozta meg:
A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyerekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.
Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.
A bölcsődei ellátásban részesülő gyerekek részére az intézmény az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezést biztosít a székhelyen lévő főzőkonyha működésével. A tagintézményben csak tálaló, befejező konyha működik, az ételt a Hajdúszoboszlói Gazdasági Szolgáltató Központ (HGSZI) gépjárművei szállítják ki. Az intézmény dolgozói részére napi egyszeri fő étkezést biztosít.

II.3 Az ellátandó célcsoport

Az ellátottak köre Hajdúszoboszló város közigazgatási területén élő, bejelentett lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyerekek. Lehetőség van a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25%-ig az ellátási területen kívüli lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyerekek felvételére, feltéve, ha az ellátási területén lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátása biztosítva van.
Tagintézményünkben arra törekszünk, hogy azok a gyermekek kerüljenek oda felvételre, akiknek lakóhelye, a szülők munkahelye vagy a segítséget jelentő személy, pl. nagyszülő lakóhelye közelebb van a bölcsődéhez.

II.4. Az ellátandó terület jellemzői

Városunkban a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde és tagintézménye, az Aprócska Bölcsőde, illetve két családi bölcsőde biztosítja a bölcsődés korú gyermekek ellátását. A településen 8 tagóvoda, 1 magánóvoda, valamint 4 általános iskola, egy speciális iskola és három középiskola működik. A közművelődést a Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár biztosítja felnőtt és gyermek könyvtár, valamint szakkörei, rendezvényei által. Az egészségügyi alap és szakellátást a Járóbeteg- Ellátó Centrum biztosítja a lakosoknak. A szociális szolgáltatásokról a Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ gondoskodik.
A tagintézmény a város központjától távolabb helyezkedik el. A bölcsőde közel 430 m^2-en és 770 m^2 játszóudvarral biztosítja majd a gyermeket fogadását. A helyi autóbuszjáratnak köszönhetően, melynek megállója pont az épület mellett van, könnyen megközelíthető.
Az édesanyák munkába való visszatérését a gyerekek óvodába kerülése előtt a bölcsőde jelenti. Bízunk benne, hogy a szülők elvárásainak megfelelünk majd és gyermeküket nyugodt szívvel hozzák majd intézményünkbe. Tapasztalataink alapján a bölcsődés gyerekek napjuk nagy részét az intézményben töltik, ezért igyekeztünk olyan szakmai program kidolgozására, ami képes irányt mutatni a kisgyermekes családoknak problémáik megoldására. Ezek lehetnek például gyermeknevelési kételyek és bizonytalanságok, az egészséget veszélyeztető mozgásszegény életmód, helytelen táplálkozás, tömegkommunikációs eszközök túlzott igénybevétele. Bízunk benne, hogy munkákkal képesek vagyunk más alternatívákat állítani példaként a szülők elé. Szeretnénk ezt úgy megvalósítani, hogy a hagyományokra, a társadalmi és családi értékrendre helyezzük a hangsúlyt, és ebbe a szülőket is be kívánjuk vonni.

III. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

III.1. Az Aprócska Bölcsőde missziója

- Biztonságos, humánus, családias környezetben, korszerű színvonalas gyermekellátás.
- A gyerekek személyiségének elfogadása, megértése, szeretete és tisztelete.
- A környezeti nevelés megvalósítása, szűkebb és tágabb környezetük felfedezése, megismerése, spontán ismeretnyújtás.
- A gyerekek tevékenysége, alkotásai a szülők számára is megtekinthetők.
- A munkatársak megbecsülése, a bölcsőde jó hírnevének megtartása.
- A kisgyermeknevelőink munkájukat hivatásnak tekintik. A legjobb szakmai módszerek szerint dolgoznak, ezáltal fejlesztik a gyerekek kreativitását, alkotókészségét, helyi környezeti értékeik megismerését, aktív megóvását.

III.2. Az Aprócska Bölcsőde minőségpolitikája

A gondozásba épített nevelés pedagógiai értéke meghatározó a kisgyermek további fejlődése szempontjából, fő célkitűzésünk: a gyerekek szükségleteinek színvonalas ellátása, kielégítése, a szülők elvárásainak megfelelően- a bölcsőde lehetőségeinek figyelembevételével.

IV. A szolgáltatás, célja, feladatai, alapelvei

IV.1. A bölcsődei ellátás célja

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyeket segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájáruljon a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

IV.2. A szolgáltatás feladata

A bölcsőde feladata három éven aluli gyermek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, a bölcsődei nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább maradhat bölcsődében, melyről a szülő írásbeli kezdeményezésére a Járási Hivatal dönt a kisgyermeknevelő, a szülő és az intézményvezető meghallgatásával, a szükséges orvosi és/vagy egyéb dokumentációk benyújtása mellett.
Elláthatja sajátos nevelési igényű gyerekek gondozását-nevelését integrált csoportban, amennyiben a megfelelő tárgyi feltételekkel rendelkezik és együttműködik a gyermek fejlesztését végző Pedagógiai Szakszolgálattal. A gyermek ebben az esetben három hónapos próbaidővel vehető fel, mely után a gyermeket gondozó kisgyermeknevelő és az intézményvezető dönt az ellátás további igénybevételéről. A bölcsődei munka szakmai tartalma, elve és módszerei központjában a gyermek áll. Minden bölcsődébe kerülő kisgyermek más és más egyéniség, de mindegyiknek joga van, hogy az első közösségben is azt kapja, amire neki szüksége van. Ezért fontos az egyéni bánásmód. a teljes odafordulás, az ölbéli melegség biztosítása az ő igényei szerint. Ehhez mély, őszinte, elfogadó kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat szükséges, ami érzelmi biztonságot közvetít a gyermek felé. Ha ez a kapcsolat létrejön, tovább tud „építkezni” a kisgyermeknevelő.

Az első életévben folyamatosan alakul ki a gyermek önállósága, a helyes kulturhigiénés és magatartási szokások nagy része. A bölcsődei gondozás-nevelés feladata, hogy minden gyermeket a korának, egyéni fejlettségi szintjének megfelelően, a saját fejlődési ritmusa szerint segítsen át ezeken a cseppet sem egyszerű folyamatokon.
Eközben biztosítani kell azokat a folyamatosan változó feltételeket, amelyek a legjobban szolgálják a gyermek személyiségének fejlődését. Ezek közül kiemelkedő fontosságú a gyermek játéka, hiszen napjuk nagy részét ez tölti ki. a játék, mint tevékenység, örömszerző, ismeretet adó, kreativitást fejlesztő fontos „munka”, melynek gyakorlása során a gyermek számtalan tapasztalatot szerez az őt körülvevő világról. A kisgyermeknevelő feladata, hogy segítse, biztosítsa, új ötleteket adva tovább vigye a játékot, ezáltal gazdagítva a gyermek tapasztalatát.

Ezek a szakmai követelmények csak akkor lehetnek teljes értékűek, ha a gyermek közben jól érzi magát, ha megvan a fizikai jóléte, testi komfortja. Ehhez szükséges az ő életéhez igazodó, biztonságos, esztétikus környezetre, ahol mindennek állandó helye van. Szükséges a korának megfelelő változatos étrend. Ezt az egészet komplett egységbe, keretbe foglalja, a gyerekek napirendje, ami igazodik az igényeihez és ennek pontos elemeivel a gyerekek tisztában vannak. A gyermek tudja, hogy mikor ki után fog étkezni, tudja, hogy melyik kisgyermeknevelőhöz fordulhat, ha segítségre van szüksége (saját gondozónői rendszer), tudja, hogy mikor megy az udvarra játszani, aludni, és melyik társa után szokták őt hazavinni szülei.
Szakmai feladat a szülőkkel való kapcsolattartás, a velük való együttműködés kialakítása. A bölcsőde jellegéből adódik, hogy a szülővel közösen kell a céljait elérnie, hiszen a gyermek a családban nevelkedik. Ezért fontos a szülő nevelési elveinek, szemléletének alapos megismerése.
A fent vázolt szakmai elvek csak töredékét képviselik a bölcsőde szakmai feladatának, hiszen minden gyermek esetében biztosítani kell a fokozatos beszoktatás lehetőségét vagy az anyás beszoktatást, a családlátogatást, az állandóság elvét, felmenőrendszert stb. A bölcsődei szakma hasonlóan más, a gyerekek, az emberek ellátásával, gondozásával, nevelésével foglalkozó szakterülethez- igen összetett, sokrétű, komoly felelősséget hordozó speciális terület.

IV.3. A bölcsődei nevelés konkrét feladatai az Országos Alapprogram szerint

a) A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődése érdekében. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. a kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

b) Egészség védelem, az egészséges életmód megalapozása

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, játék, a mozgás, szabadlevegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell a kultúrhigiéniai szokások kialakítására.

c) Érzelmi és társadalmi kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magába foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színtereire, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata, a gyerekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Külön figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyerekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

d) Megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

IV.4. A bölcsődei nevelés alapelvei

a) A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elődleges szempont a család működésének megismerése, megerősítése. A rendszerszemlélet lényege olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az intervenciós mintákat visszatükrözi, képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek egyensúlyozása által a kisgyermeknevelő hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

b) A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magába foglal minden olyan tevékenységet, ami a kisgyermek sajátos szükségletének meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a kora gyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetleges felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

c) A családi nevelés elsődleges tisztelete

A családok joga és kötelessége a kisgyermek nevelése. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a nevelésben. Ezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny különböző szinten és módon megvalósuló bekapcsolódás a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény életébe.

d) A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, személyes, szociális, kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, nyelvi, vallási, nemi, valamint fizikai és mentális, képességbéli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

e) A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságából adódóan meghatározó szerepe van a kisgyermeknevelőnek, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekes családokra. A feladatok magas színvonalú megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. A kisgyermeknevelő emiatt felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

f) A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődébe történő beszoktatására, az adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz és a jó szokások kialakulásához. A gyermek biztonságérzetét növeli a napirend folytonossága Az egyes mozdulatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések, a stabilitás kiszámíthatóságot eredményeznek a napi eseményekben. A biztonságérzet nyújtása magába foglalja a fizikai és pszichológiai erőszak minden formájában való védelmet is.

g) Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermekek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, hiteles, empatikus nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a gyermekek spontán érdeklődésének, egyéni fejlődésének ütemét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. A gyermek új fejlődési állomásának kiinduló pontját mindig magához a gyermekhez viszonyítjuk. Ezért nagyon fontos, hogy a bölcsőde járuljon hozzá a kisgyermekek mindegyikének egyéni szükségleteihez és megfelelő mértékben részesüljenek érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásba és annak támogatásába.

h) Gondozási helyetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzete. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotni. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének szükségletét. A magasa színvonalú gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

i) A fokozatosság megvalósítása.

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segít az alkalmazkodást, a változások elfogadását, új dolgok megismerését, szokások kialakítását.

j) A gyerekek kompetenciájának támogatása

A gyerekek korai életévében alapozódik meg a kognitív, érzelmi és társadalmi kompetenciák, emiatt támogatásuk nagy jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Bizonyítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és mást tevékenységeken keresztül élményekhez, tapasztalatokhoz, ismeretekhez jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.
Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell a kisgyermeknevelőnek a gyermek önálló kezdeményezését, megteremtve ezzel az egész életén át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

V. Kiemelt szakmai célkitűzések

V.1 A környezeti nevelés megvalósítása, hagyományőrzés

„A természetben eltöltött idő nem pusztán szabad idő, hanem egy olyan befektetés, amely gyermekeink egészségéhez nélkülözhetetlen.” (R.Louv)

Környezeti nevelésünk célja a bölcsődében a környezettudatos szemlélet és magatartásformák megalapozása, ismeretnyújtás. Hiszünk abban, hogy a minél hamarabb elkezdett környezeti neveléssel el tudjuk érni azt, hogy a környezettudatos gondolkodás és a környezetünk védelme iránti igény készséggé, szokássá váljon és beépüljön a gyermekek személyiségébe, gondolkodásába. Fontosnak tartjuk a helyi környezeti értékek megismerését és aktív megóvását. Tervezzük olyan szokások, készségek alakítását, megalapozását, melyek segítik, hogy együttműködésre képes, aktív, környezettudatos életszemléletű és az egészséges életmód megvalósításáért tenni akaró, tudó felnőttek váljanak a jövőben bölcsődéseinkből. Törekedni fogunk, hogy életformává váljon a gyerekek és családjaik mindennapjaiban a környezettudatosság, a bioszféra megóvása.

Környezeti nevelésünket szeretnénk szorosan összekötni a hagyományőrzéssel, régi értékeink, népi megfigyelések ápolásával, hiszen ezek szorosan összefüggenek egymással. Őseink számára is ugyan olyan fontos volt az őket körülvevő környezet és az évszakok változása, mint jelenleg. A hagyományos népi kultúrának a természet változásával való megfigyelései napjainkban is jól megfigyelhetők, éppen ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeknek lehetősége legyen ezeket az időjárásbéli jelenségeket, változásokat megfigyelni, amik kihatnak a növények, állatok és az emberek életére is. A nevelési-gondozási feladatainkban az élménydús tevékenységek megszervezése a cél. Kisgyermeknevelő társaimmal együtt végig kellett gondolnunk, hogy a bölcsődei élet mindennapjaiban hogyan tudjuk ezeket beépíteni, megvalósítani úgy, hogy az hatékony, szemléletet formáló legyen a bölcsődés korú gyermekek számára, megjelenjen a szabad és fejlesztőjátékokban, az alkotótevékenységekben, az ünnepekben és a hétköznapokban.

A hatékony működtetéshez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő személyes érzékenysége a környezet iránt, hiszen a gyerekek, szülők, családok számára mintává válunk. Csak ha hitelesek vagyunk, tudunk olyan tevékenységeket kínálni, amit közös élményként él meg a gyermek és melynek hatása az élet valamennyi területén érvényesülő, környezettudatos szemlélet, magatartás kialakulásához vezet. A kisgyermeknevelőknek fontos feladatuk, hogy a gyerekek számára lehetővé tegyék az életkori és egyéni sajátosságaiknak megfelelő ismerkedést az őket körülvevő világ jellemzőivel, törvényszerűségeivel. Segítenünk kell őket a tájékozódásban, környezetük élő és élettelen alkotórészeinek megismerésében. Ki kell alakítani azokat a szokásokat, készségeket, képességeket, amelyek majd hasznosak lesznek a környezeti nevelés óvodai majd iskolai feladatainak teljesítéséhez, a környezettudatos gondolkodás és magatartás kialakulásához.
Újra kell gondolnunk szokásainkat, hagyományainkat a környezettudatosság szempontjából. Fontos, hogy a gyerekek megismerjék az időjárási jelenségeket, az évszakok változását, a növények, az állatok és az emberek életét, illetve összekapcsolódásukat. A gyerekekben erősíteni kell a veleszületett és spontán érdeklődést, kíváncsiságot, amit a környezetük iránt tanúsítanak. Törekszünk arra, hogy egy-egy téma, ünnep feldolgozása sokrétű legyen.
A környezeti nevelés módszertanával a gyerekek tevékenységei központjába a gyermek és a természet kapcsolatát helyezzük.

V.2. A program módszerei

Módszereinket a gyerekek életkorából adódóan természetes kíváncsiságukra, spontán érdeklődésükre építjük. A 0-3 éves korosztály tapasztalatait, elsősorban érzékszerveikkel és mozgás útján szerzik az őket körülvevő világról. Nyitottak dalokra, színekre, illatokra, ízekre, érzelmekre, fogékonyak a hagyományok, szokások megismerésére elfogadására, elsajátítására. Legtöbbször még csak befogadók, így mi arra törekszünk, hogy megismertessük őket a környezetük szépségével, az ünnepek hangulatával, illetve ezek jellegzetességeivel. Megfelelő, tudatos nevelési módszerekkel a gyerekek környezethez való viszonyulását olyan formában lehet, illetve kívánjuk kialakítani, melyek a környezet megismerését, védelmét segíti elő. Intézményünkben környezetünk védelme érdekében nem csak szelektív hulladékgyűjtés valósul meg csoport illetve intézményi szinten, hanem lehetőségeink szerint bekapcsolódunk a használt elemek és műanyag kupakok gyűjtésébe is, melybe bevonjuk a családokat is. A néphagyományok ápolása és a környezettudatosság a családok, szülők aktív együtt működésével, családi délutánok megszervezésével valósulnak meg. A legfontosabb, hogy játékkal egybekötve nyújtunk ismereteket a gyerekeknek.

A természettel való megismerkedést minden évszakban van alkalmunk kipróbálni a gyerekekkel, hiszen minden évszak más ismeretszerzési lehetőséget ad a gyerekek számára.
Ősszel megfigyelhetik a falevelek hullását, színének változásait. Megtapasztalhatják az avarban való futkározás örömét. A faleveleket vödörbe, talicskába össze tudják gyűjteni. Esős napokon beszélgethetünk az esőről, az eső víz, gyűjtésről és annak hasznosságáról, a különböző fákról, terméseikről.
Télen saját kezükkel megtapasztalhatják a hó hidegségét és olvadását, a hógolyózás és hógolyó gyúrás örömét, a hóemberépítés, szánkózás élményét. Lehetőségük lesz a madáretetőben magok elhelyezésére, majd megfigyelhetik, hogyan eszik meg azt a különböző madarak.
Tavasszal az ébredő természet számtalan megfigyelést tesz lehetővé a gyerekek számára. Megnézhetik a fű és a különböző növények növekedését. A fákon napról napra növekvő rügyek, falevelek megjelenését. Márciusban a gyerekekkel virághagymákat ültetünk, aminek növekedését folyamatosan nyomon követjük. A tavaszi napsütésben repülő lepkéket, katicákat, a fűben mászó rovarokat és bogarakat is megfigyelhetik az udvaron játék közben a gyerekek.

Az évszakokhoz kapcsolódó kézműves foglalkozásokon a szülők és a gyerekek újra hasznosítható és természetes anyagokkal dolgoznak. Ezekkel segítjük, hogy a gyerekek megismerjék a környezetükben található anyagokat és azoknak különböző felhasználási módjait. Ezek a kreatív délutánok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyerekek a szülőkkel együtt alkossanak, közös élményeket szerezzenek.

A bölcsődében minden kisgyermeknevelő segíti a zöld napok és a népi hagyományok megismerését. Egy-egy tevékenység lebonyolításában, amiben a családok jelen vannak, minden bölcsődei dolgozó részt vesz.
A természet szeretetét, tiszteletét, megóvását jeles napok megünneplésével igyekszünk erősíteni. Zöld jeles napjaink: Föld Napja, Víz Világnapja, Állatok Világnapja és az Autómentes nap.
A föld világnapja alkalmából a gyerekekkel közösen virágokat ültetünk, amit később közösen gondozunk, ápolunk. Megfigyeljük növekedésüket, virágzásukat.
A víz világnapján játékos formában hívjuk föl a gyerekek figyelmét a víz fontosságára, felhasználási lehetőségeire. A víz, köztük kiemelten a hajdúszoboszlói gyógyvíz hatásairól beszélgetünk a gyerekekkel játékos formában. Lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek a Pávai Vajna ásványvíz megkóstolására. Megismerkedünk a gyerekekkel képek segítségével, a víz élővilágával. Ezen a napon főként vizes játékokat játszanak a gyerekek például lehetőséget biztosítunk számukra, hogy Hajdúszoboszlói gyógyvízben babát fürdethessenek.
Autómentes nap alkalmával arra biztatjuk a családokat, hogy biciklivel vagy sétálva érkezzenek gyermekükkel, gyermekükért a bölcsődébe. A gyerekek kipróbálhatják azokat az újrahasznosított anyagokból készült kis autókat, amit terveink szerint a szülők, kisgyermeknevelők készítenek erre a napra a gyerekeknek.

Ősszel az Állatok világnapja alkalmából a szülőket arra biztatjuk, hogy újrahasznosított anyagokból készítsenek otthon madáretetőt, amit később az udvaron található fákra kiteszünk. A gyerekekkel madárpogácsákat készítünk, majd megfigyeljük, hogyan eszik meg a madarak.
A természethez kapcsolódó hagyományőrző tevékenységek napirendbe ágyazottan valósulnak meg, figyelembe véve a kisgyermekek életkorát, érdeklődését pl: Lucanapi búzaültetés, karácsonykor mézeskalács sütés.
Bölcsődénk egészségnevelési program keretein belül ételbemutatót tartunk a szülők, családok részére olyan ételekből, amik főzést nem igényelnek pl: gyümölcssaláta, cukkini krém.

Programjaink:

Környezeti neveléshez kapcsolódó jeles napok: Autómentes nap, Állatok világnapja. Víz Világnapja, Föld napja.

Hagyományőrző ünnepeink: Szüreti mulatság, Mikulásvárás, Adventi hét, Farsang, Húsvéti készülődés, Anyák napja, Gyermeknap.
Törekszünk rá, hogy a csoportszobákban is megtalálható legyen a természet, évszaknak megfelelően. A kisgyermeknevelők által készített természetes és újrahasznosított elemek a gyerekek játékkészletében és a csoportszoba dekorációjában is megtalálhatóak. Az alkotó tevékenységek végzéséhez kifúrt gesztenyét, makkot kínálunk fűzésre a gyerekeknek. Az apró magvakat, terméseket különböző technikák segítségével használhatják föl a gyerekek.
Zöld faliújságot készítünk, ami a szülők tájékoztatását szolgálja. A faliújságon szerepelnek az aktuális eseményeink, felhívások, különböző programok, cikkek.

V.3. Munkacsoportok

Tagintézetünkben kiemelt feladatnak tekintjük szakmai munkacsoportok létrehozását.

Irodalmi és ének-zenei munkacsoport: Feladatuk az aktuális eseményekhez kapcsolódó versek, mesék, mondókák, énekek összegyűjtése. Néphagyomány őrzésének megfelelő feltételek megteremtése. A munkaközösség tagjai ismereteiket a ringató és a kerekítő képzésen szerezték.

Környezet nevelés elmélyítését segítő munkacsoport: Tagjai felelősek az aktuális jeles napokkal kapcsolatban a gyerekek korosztály szintjének megfelelő ötletekkel, ismeretanyaggal segítik kollégáik munkáját. Felelősek a jeles napok lebonyolításáért és az ehhez kapcsolódó családi délutánok megszervezéséért. A családokat bevonják a jeles napok részvételébe, például a növényültetésbe, madáretető készítésébe. Bevezetést nyújtanak az újrahasznosítás lehetőségeibe, ezzel megalapozva a környezettudatos magatartás megvalósulását. A munkaközösség tagjai tudásukat a „Zölden a bölcsiben” környezetnevelési továbbképzésen szerezték.

VI. Együttműködés

VI.1. Intézményen belüli együttműködés

Fontos feladatunk, hogy bár önálló tagintézményként működünk, mégis részei legyünk a bölcsőde egészének is. Tagintézményünk közösen a székhely intézménnyel minden hónapban tart vezetői értekezletet, amelyen az intézményvezető, a szakmai vezető, a tagintézmény vezetője és az élelmezésvezető vesz részt. Tématól függően meghívást kap az értekezletre a bölcsődei szakszervezet helyi elnöke, a munkavédelmi képviselő, az alapítvány kuratóriumának elnöke, HGSZI munkatársai. Az intézmény vezetője rendszeresen, hetente több alkalommal tesz látogatást a tagintézményben.

Havonta egy alkalommal, illetve igény szerint kisgyermeknevelői megbeszélést tartunk, amelyen az aktualitásokon kívül a felmerülő problémákat beszéljük meg. A kisgyermeknevelői megbeszéléseket tagintézményi szinten is lebonyolítjuk, de csatlakozunk a székhelyen lévő találkozókhoz is. Házi továbbképzéseken erősítjük a szakdolgozók elméleti tudását és gyakorlati kérdéseket is megbeszélünk, segítve ezzel egymás munkáját.

A bölcsődei dajkákkal külön megbeszélést tartunk. A gondozási egységekben a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák között az együttműködés folyamatos. Egy egységet alkotnak, egymás munkáját segítik a zökkenőmentes munkavégzés érdekében. Munkanap áthelyezések miatti szombati nyitvatartási napokon alacsony igénybevételi szám esetén a teljes kollektíva részére nevelési értekezletet tartunk. A nevelési év végén és kezdetén nyitó és záró értekezleteket tartunk, ahol ismertetjük a ránk váró feladatokat változásokat, illetve a lezárt nevelési évet értékeljük.

VI.2. Más intézményekkel való együttműködés

Jelzőrendszeri tagok közül legszorosabb kapcsolatot a **Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat** munkatásaival, illetve a **Védőnői Szolgálattal** tartunk. Ők évente többször tesznek javaslatot a rossz szociális körülmények között élő gyermekek felvételére, ilyen esetekben kapcsolatunk rendszeres. Gyermekjóléti tanácskozáson és jelzőrendszeri értekezleten évente több alkalommal részt veszünk. Integrált csoportokba járó gyermekeink fejlesztése érdekében, illetve probléma esetén a pedagógiai szakszolgálat munkatársaival együttműködünk.
Kapcsolatot tartunk az **Önkormányzat**, mint fenntartó Egészségügyi és Szociális Irodájával, illetve a Városfejlesztési Irodával és a Pénzügyi Irodával. Részt veszünk a bizottsági és a képviselő testületi üléseken.

A **módszertani bölcsődékkel** igyekszünk hatékony kapcsolatot kialakítani. Kapcsolatban állunk továbbá DMJV Egyesített Bölcsődei Intézményével és más vidéki bölcsődékkel. Célunk, hogy a szakemberek megismerjék egymást, illetve egyeztessük szakmai elveinket, azonos értékeket képviseljünk, jó gyakorlatokat sajátítsunk el.

Működési engedélyünket és szakmai felügyeletünket Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala látja el.

A **Magyar Bölcsődék Egyesületé**nek szakmai konferenciáink próbálunk részt venni, holnapjukat, melyen a hatályban lévő módszertani levelek is megtalálhatóak, folyamatosan követjük. A **Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezeté**nek munkáját figyelemmel kísérjük, a helyi szakszervezet működésében részt veszünk.

VII. Személyi feltételek

A gyermekek nevelését és gondozását szakképzett kisgyermeknevelők végzik különböző szakképesítéssel. A szervezeti egységek létszámát és a munkakörhöz szükséges képesítési előírásokat a 15/1998. NM rendelet szabályozza.
A bölcsődei dolgozók létszáma a telephelyen 7 fő.
A szakképzettség területenként megfelel az előírásoknak.

Munkakör	Létszám	Képesítés
Tagintézmény-vezető - kisgyermeknevelő	1 fő	csecsemő és kisgyermeknevelő BA
kisgyermeknevelő	1 fő 2 fő 1 fő	bölcsődei szakgondozó csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) csecsemő és kisgyermekgondozó
Bölcsődei dajka	1 fő 1 fő	Szakmunkásképző bizonyítvány, bölcsődei dajka képesítés szakközépiskolai érettségi, dajka, pedagógiai asszisztens, bölcsődei dajka képesítés

Az új bölcsőde dolgozói jórészt (egy kivétellel) a székhely intézményről érkeznek, mert egy új intézmény beindítása mindig nagy felelősség, így szükséges a dolgozók felkészültsége, tapasztalata és tudása ahhoz, hogy a kezdetektől magas szakmai színvonalú ellátást tudjunk biztosítani a tagintézményben ellátott gyermekek számára.
Kisgyermeknevelőink között van bölcsődei szakgondozó, csecsemő és kisgyermek gondozó, valamint három kisgyermeknevelőnek (köztük a vezetőnek) csecsemő és kisgyermeknevelő (BA) diplomája van. Az egyik kisgyermeknevelő friss diplomás, így ő még gyakornok, részére a Pedagógus I. minősítéshez portfólió írása és minősítő vizsga letétele kötelező.
A nem kisgyermeknevelői munkakörben dolgozók akkor tudják eredményesen segíteni munkánkat, ha látják és tudják helyüket, szerepüket a bölcsőde egészében.
Bölcsődei dajka végzettséggel mindkét dajka rendelkezik, amit 2019 decemberében szereztek meg a Magyar Bölcsődék Egyesülete által indított képzésen Debrecenben. Munkájuknak csak kis részét teszi ki az intézmény takarítása, nagymértékben segítik a csoportok életének zökkenőmentes lebonyolítását. Olyan empatikus képességgel kell rendelkezniük, ami alkalmassá teszi őket arra, hogy megfelelő társai legyenek a kisgyermeknevelőnek és részt vegyenek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában. Megfelelő tájékoztatás után tudniuk kell, hogy a kisgyermeknevelők a gyermekcsoport nevelését- gondozását hogyan kívánják megvalósítani.
A szakmai munka mellett a gyerekek étkeztetését, étrendjének összeállítását az élelmezés vezető végzi a székhely intézményben.

VIII. Tárgyi feltételek

Bölcsődénk a város központjának egyik mellékutcájában helyezkedik el. Egy gondozási egységből, két csoportszobából, és a hozzá tartozó kiszolgálóhelyiségekből áll. A csoportszobák 50 m^2 nagyságúak, redőnnyel, légkondicionálóval felszereltek. A csoportok játékkészletét a gyerekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazítjuk. A csoportszobák közös fürdőszobával és átadó helyiséggel rendelkeznek. A fürdőszobából közvetlen belátás nyílik a csoportszobákba. A szobákban beépített szekrények segítik a tárolást, és az egyik csoportból külön tároló helyiség is nyílik a nagyobb eszközök elpakolásához. A csoportoknak közvetlen kapcsolata van a fedett terasszal és az udvarral.

Az udvar parkosított, füves és szilárd területek váltják egymást, ahol homokozó, telepített fajátékok, és műanyag nagymozgásos játékok állnak a gyerekek rendelkezésre. Az öntött gumiburkolattal fedett területeken motorozhatnak, futó biciklizhetnek és bébitaxival játszhatnak a gyermekek. A nyári hőségben vízpermetező segít a felfrissülésben. Az udvaron a szobatisztaságra nevelés elősegítésére kinti gyermek WC került elhelyezésre. A gyerekek kültéri játékainak megóvását az udvaron található külső játéktároló biztosítja.

IX. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok

IX.1. Bölcsődei nevelés feladatai

a) A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.

A bölcsőde jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A családok erősségeinek megerősítése pozitívumok kiemelésével valósul meg. A kisgyermek harmonikus fejlődéséhez elengedhetetlen a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat, melynek alapja a családi és bölcsődei nevelésnek az összhangja. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szükségleteit, igényeit, szokásait, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretein alakuló differenciált egyéni bánásmód kialakulásában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására alapozva a szülők igényéhez igazodva közvetíti a korai gyermekkori fejlődéssel neveléssel kapcsolatos ismereteit módszereit.

b) Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása.

A kisgyermeknevelő feladata a gyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A gyermekek napirendje igazodik a életkorához egyéni fejlettségi szintjükhöz. Változatos és egészséges táplálkozást, játékot, mozgást, a szabad levegőn való tartózkodást, az aktív tevékenység és pihenés feltételeit biztosítja. Az egészséges életmód és az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiéniai szokások kialakítására. Ebbe más szakemberek is bevonhatók: dietetikus, gyermek fogorvos, gyógypedagógus.

c) Megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a cselekvés tanulás lehetőségének megteremtése, környezete játékos felfedezése, a kisgyermeknevelő aktív részvételével valósul meg, melyhez fontos a megfelelő környezet kialakítása. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakemberek ismeretet nyújtanak, segítik a tájékozódást, a tapasztalatok, élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenységek során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása. Támogatja az önálló próbálkozást ösztönző bátorító magatartásával.

d) Az érzelmek és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magába foglalja a szakember hitelességét és érzelmi elérhetőségét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bátorító üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadására, a mások iránti nyitottság megerősítésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, énekek, mesék, mondókák, versek közvetítésével.

IX.2. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont számunkra, hogy a bölcsődei élet a kisgyermekek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló és tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításánál figyelembe kell venni az egyéni bánásmód érvényesítését, a kisgyermek pozitív önállósodási törekvését és az önértékelésének erősítését, pozitív megerősítéssel és dicsérettel. A bölcsődében az alábbi nevelési helyzetek fordulnak elő:

Tanulás: Bölcsődés korban minden tapasztalat vagy információszerzés tanulás. A tanulás színterei a természetes helyzetek: gondozás és a játék, a felnőttekkel és társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás folyamatos, jellemzően utánzásos, spontán tevékenység, mely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész bölcsődei életet átszövi. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő és gyermek interakciójából származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelő feladata, hogy biztosítsa az ingergazdag fizikai és pszichés környezetet.
A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyerekekkel való foglalkozása során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy ezeknél a gyerekeknél hosszabb időt vesz igénybe ez a folyamat.
Teljesítményhez kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.

Gondozás: Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségletinek kielégítése. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Játék: A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, amely segít a gyermeknek a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, érzelmi és szociális fejlődését. A bölcsődei nevelés alapelve, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra. Kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani a játék szabadságára, amely a gyermek saját elhatározására épül. Olyan szükséglet ez a gyerekeknek, melynek minden nap, visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A játék a gyermekkor legfontosabb és legkifejezőbb tevékenysége. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja a gyermek elmélyült játékát, nyugodt játék tevékenységét, kreativitását.
A többi gyermekkel való együttlét örömforrása a kisgyermekek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játékszerek vásárlásánál elsődleges szempont a korcsoportoknak megfelelő elegendő mennyiségű fejlesztő játékok beszerzése.

Mozgás: A bölcsődéskor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka, éppen ezért a mindennapi szabad mozgást nélkülözhetetlennek tartjuk a bölcsődei életben. A bölcsődés korú gyermekek mozgásigénye nagy, a mozgás örömöt okoz számukra. Ehhez szükséges, hogy a csoportszobában és az udvaron is megfelelő hely és korosztálynak megfelelő mozgásfejlesztő játékkészlet álljon rendelkezésre. Alapvető szempont a balesetmentes környezet kialakítása.

Mondóka, ének: A bölcsődei ének-zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány. A bölcsődalok az első néphagyományon alapuló zenei élményei a gyermekeknek. Sajnos a gyermekek egyre kevesebb százaléka hallja énekelni otthon szüleit, pedig a gyermekek számára érzelmi biztonságot ad a játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére. A népi mondókák nagy segítséget jelentenek a beszédtanulás folyamatában, gyarapszik a szókincs, tisztul a magán és mássalhangzók helyes ejtése, kialakul a megfelelő artikuláció. Hozzájárul a beszédészlelés és beszédértés fejlődéséhez, a térérzékeléshez, a testsémák kialakulásához, érzékszerveink megismeréséhez, ritmusérzék kialakulásához.

Vers, mese: A mese a gyermek értelmi-érzelmi, erkölcsi-etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Fejlődik emberismerete, gazdagodik szókincse, főhőssel való azonosulása fejleszti empátiáját. Bensőséges kommunikációs helyzetet teremt a mesekönyv nézegetés, mesélés, verselés, amely elősegíti az önálló véleményalkotás kialakulását. A bölcsődében a népi és irodalmi műveknek van kiemelkedő szerepe.

Alkotó tevékenység: Célja, hogy különböző anyagokkal, eszközökkel, technikákkal ismertessük meg a gyerekeket. Használatuk során a szem-kéz koordináció és a finom motorikus mozgás is fejlődik, miközben a kreativitás kibontakoztatása és az esztétikai nevelés is megvalósul. A napirendben rendszeresen megteremtjük a különféle alkotó tevékenységek feltételeit. Az alkotókedv ébrentartásával, a gyermekek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítjük az alkotótevékenységek iránti érdeklődést. A kisgyermeknevelők a gyermekek saját alkotásaival díszítik a csoportszobákat.

Spontán beszélgetések: A nap folyamán bármikor adódhat lehetőség a beszélgetésre a gyerekekkel. Ilyenkor otthonról, a külső környezetből hozott élményeiket, tapasztalataikat mondják el nekünk és egymásnak a gyerekek. A kisgyermeknevelők akkor járnak el helyesen, ha türelmesen hallgatják a gyerekek nyelvi próbálkozásait, kifejezik örömüket egy-egy új szó hallatán, biztatják és bátorítják a bátortalanabb gyermekeket, miközben mindig figyelnek arra, hogy a gyermek választ kapjon kérdéseire és képessé váljon mások meghallgatására.

Egyéb tevékenységek: Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl: születésnapi előkészületek, virágültetés, stb). Az öröm forrásai az együttlét, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának átélése.

XI.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

a) „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és gyermekek számára egyaránt. A biztonság és stabilitás megteremtésén alapul a rendszer, mely szerint a csoport gyerekeinek egy része tartozik egy-egy kisgyermeknevelőhöz, ő kíséri végig a bölcsődei életét, beszoktatástól a búcsúzásig, figyelemmel kíséri fejlődését, vezeti az ezt alátámasztó dokumentumokat, felelősséggel tartozik a rá bízott gyermekekért. Így több figyelem jut egy-egy gyermekre. A saját kisgyermeknevelő biztonságot nyújt a bölcsődében töltött idő alatt.

b) Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoportok létszámát a 15/1998. NM rendelet szabályozza. A csoportokat úgy kell megszervezni, hogy biztosítani lehessen, hogy a gyermek lehetőség szerint a bölcsődébe járás egész ideje alatt ugyanabba a csoportba járjon. Legjobb az életkor szerinti homogén csoport, mert így könnyebb a csoport életét a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelően megszervezni.

c) Tárgyi feltételek

Intézményünk egy gondozási egységből, két csoportszobából áll. A csoportszobákat közös átadó és fürdőszoba köti össze. A csoportnak közvetlen kapcsolata van a fedett terasszal és az udvarral. A csoportok játékkészletét a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez igazítjuk, a környezetet maximálisan biztonságossá igyekszünk tenni. A játszóudvar árnyékolását nagy lomú fákkal biztosítjuk. Az udvaron homokozó, telepített fajátékok, és műanyag nagymozgásos játékok állnak a gyerekek rendelkezésére. A gumiburkolattal fedett területeken rotikomok vannak felállítva, a gyerekek motorozhatnak és bébitaxival játszhatnak. A forró, nyári napokon vízpermetező segíti a felfrissülést.

d) Napirend

A jól szervezett, folyamatos, rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. Ez függ a gyermekcsoportok életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, az évszakoktól. Szükséges a kisgyermeknevelők és dajkák összehangolt munkája.

A napirend, valamint a dolgozói munkarend összeállításánál a tagintézményben alkalmazkodnunk kell az ételkiszállítás időpontjaihoz is.

IX.4. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

Fontos szem előtt tartanunk a családi nevelés elsődleges tiszteletét, de mellette szükséges a családokban a megfelelően működő modellek megismerése, valamint a kevésbé jól működők felismerése is. Így a jól működő erőforrások segítésével könnyebben lehet a problémásabb helyzetekben segítséget nyújtani. A kapcsolattartás, tájékoztatás több formáját rendszeresen, párhuzamosan kell alkalmazni.

a) Családlátogatás

Célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülő otthoni környezetben való megismerése. A bizalom megteremtésének fontos alapja szülő - kisgyermeknevelő között. Legelőnyösebb, ha a beszoktatás előtt, mindkét szülő jelenlétében, a gyermek ébrenléti idejében történik, előzetes telefonos egyeztetés alapján. A kisgyermeknevelő így kap legjobb képet a család működéséről. A szülőknek lehetőségük van feltenni kérdéseiket az ellátással az intézmény működésével és a beszoktatással kapcsolatban a kisgyermeknevelők számára.

b) Beszoktatás (adaptáció) szülővel történő fokozatos beszoktatás

A családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kötődés kialakítását, miközben a szülő megismerni a bölcsődei életet, az együttműködés tovább erősödik bölcsőde és család között.

c) Napi kapcsolattartás

Célja a rövid, kölcsönös informális a gyermek érzelmi állapotáról, az őt ért eseményekről, változásokról. Általában pozitív hangvételű. a negatív eseményekről tényszerű tájékoztatást kell nyújtani az etikai szabályoknak megfelelően.

d) Egyéni beszélgetés

A kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékoztatás, a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések átgondolását szolgáló találkozási forma. Bármelyik fél kérheti, külső segítő bevonására is van lehetőség.

e) Szülőcsoportos beszélgetés.

Évente legalább három alkalommal kerül megrendezésre. Tematikus beszélgetés a szülőket foglalkoztató nevelési témákról és a csoport életéről. A téma feldolgozása közben a kisgyermeknevelő épít a szülők által hozott saját tapasztalatokra, a kisgyermeknevelő szakmai segítségére.

f) Szülői értekezlet

A szülők általános és az adott csoportra vonatkozó tájékoztatást szolgál. Célszerű a beszoktatás előtt, a beszoktatások után és nevelési év végén is tartani, illetve rendkívüli esetekben.

g) Indirekt kapcsolattartási formák

A direkt formákat egészíti ki, szórólapokkal, hirdetőtáblákkal, közösségi oldalon, honlapon történő információ átadással.

IX.6. A bölcsődei nevelés-gondozás konkrét megvalósítása intézményünkben

A gondozás és nevelés 0-3 éves korú gyerekek esetén egymástól elválaszthatatlan egységet alkot. A nevelés a gyermek bölcsődében töltött napja során minden gondozási helyzetben folyamatosan jelen van. Gondozás közben a gyermek kettesben van kisgyermeknevelőjével, ez az együtt lét lehetőséget ad arra, hogy a gyermek életkori sajátosságait, fejlettségét, igényét, pillanatnyi pszichoszomatikus állapotát figyelembe véve gondozza.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyerekek biztonságán túl arra, hogy a kisgyermeknevelőink jól képzettek legyenek. Ezzel tudjuk elérni a színvonalas és szakszerű gyermekellátást. Kisgyermeknevelőink motiváltak az új bölcsőde beindításában, vállvetve dolgoznak azon, hogy ott is biztosítsák a megszokott színvonalas gondozást.
A kollégák kreatívak, a környezeti nevelés megvalósítása, környezetünk védelme iránt elhivatottak. Egymás készségeit kiegészítik, a gyermekek számára barátságos környezetet teremtenek. A gondozási-nevelési év kezdete előtt egymással egyeztetve, jól átgondolva tervezik meg a beszoktatás menetét, alakítják ki csoportjuk számára a megfelelő napirendet. Munkájukra a személyes példa, támogató segítés, megerősítés és pozitív értékelés jellemző.

Intézményünkben ezeket a feladatokat igyekszünk minél hatékonyabbá tenni:

- Megfelelő eszközök és tárgyi feltételek biztosítása
- A szakemberek elméleti és gyakorlati ismeretanyagának bővítése, továbbképzések, önképzések, házi továbbképzések formájában
- A bölcsődei dokumentáció, fejlődési napló folyamatos értékelése
- Személyes beszélgetések a kisgyermeknevelőkkel, önértékelés
- Szülők által kitöltött kérdőívek értékelése

A **beszoktatás** bölcsődénkben egész évben zajlik. Az új nevelési évet szeptemberben az előre már elkészített beszoktatási tervvel kezdjük. Az intézményünkben a felvett gyermekek adatainak segítségével elkészülnek a csoportbeosztások, igyekszünk viszonylag homogén csoportokat létrehozni, és a nemek arányait is figyelembe venni. A csoportállandóságot biztosítjuk. A beszoktatási módok közül az anyával történő beszoktatás lehetőségét preferáljuk elsődlegesen a szülők felé, de természetesen, ha munkavégzés vagy egyéb más ok miatt a szülő úgy dönt a fokozatos beszoktatás lehetőségét is biztosítjuk. Ezek komoly szervezőmunkát és odafigyelést igényelnek a kisgyermeknevelőktől és együttműködést a szülőktől.

A gyermekek **napirendjét** a csoport kisgyermeknevelői állítják össze a társ kisgyermeknevelőkkel egyeztetve. A napirend kialakításakor figyelembe veszik a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjüket. Az évszakok változásával a gyermekek napirendje is változik, tavasszal és nyári időszakban sokkal több időt töltenek a gyerekek a szabadban, már a reggeli elfogyasztása után ki indulnak az udvarra. A tízórai elfogyasztása a teraszon történik, csak ebédre mennek vissza csoportszobájukba. Kánikula esetén vigyázni kell, hogy 11 órára minden gyermek a hűvös szobájába tartózkodjon. Ősszel, mikor már hűvösödik a reggel, a gyerekek a tízórai elfogyasztása után mennek ki a játszó udvarra. Amig az időjárás lehetővé teszi a gyerekek uzsonna utáni időszakot is az udvaron töltik, ott várják az érkező szülőket. Télen tiszta időben is minden percet kihasználunk, hogy a gyerekekkel a szabad levegőn lehessünk, fedett teraszunk lehetővé teszi, hogy esős időben is a friss levegőn tudjanak tartózkodni.

A gyermekek a bölcsődei életük ideje alatt lesznek **szobatiszták.** A fürdőszobában a magasságuknak megfelelő kicsi WC-k vannak, olyan öblítőtartállyal, amiket ők is elérnek és bilik. A WC- papír, tartók is kézzel elérhető számukra. Ezek nagyon fontos szempontok ahhoz, hogy a gyermek megtanuljon, önállósodni. A szobatisztaságra nevelés időszakában már nem megfelelő öltözet a láb között záródó body, kantáros nadrág, olyan ruházatra van szükség, ami a gyermek önállósodását elősegíti, könnyen lehúzható nadrág, póló. Ezért nagyon fontos a szülőkkel történő előzetes megbeszélés, egyeztetés, a szülők együttműködése. A gyermekek a helyes higiéniai szokásokat is megtanulják, hogy a WC

használat kézmosással és kéztörléssel zárul. A kisgyermeknevelők a legnagyobb, de még a pelenkás gyermekeknek is felajánlja a WC, bili használatának lehetőségét, de nem erőlteti.
A gyermekek megtanulják, hogy minden étkezés előtt fürdőszobai tevékenység van. A kézmosó csaptelepek keverőkarosak, a gyerekek maguk is könnyen tudják őket működtetni, a belőle jövő víz hőmérséklete nem haladja meg a 35 °C –ot. A gyermekeknek saját, jellel ellátott törölközője van, amit önállóan akasztanak föl és le.

Az önállósodás egyik nagy feladata a gyermekek számára az **öltözködés.** A kisgyermek eleinte csak közreműködik az öltözködés folyamatában, kérésre emeli kezét, lábát, bedugja a ruha ujjába. Később próbálkoznak a ruhadarabok fölvételével, tépőzárak bekapcsolásával, cipő föl és levételével, cipzár felhúzásával. Fontos, hogy a gyermeknek elegendő mennyiségű, kényelmes az időjárásnak megfelelő váltó ruhája legyen az öltözőszekrényében.

A bölcsődés korú gyermekek számára nagyon fontos a nyugodt **pihenés** biztosítása. Bölcsődénkben a gyermekek napközbeni pihenését a puhasarkok biztosítják. Az ebéd elfogyasztása után a gyermekek saját, alacsony ágyukban alszanak. Minden kisgyermeknek megvan a saját helye, amit hamar megtanulnak. Benti cipőjük levétele után fekszenek le, otthonról hozott biztonságot adó tárgyaikat, takaró, plüssfigura, cumi, a kisgyermeknevelők biztosítják a gyermekek számára a nyugodt pihenés megteremtése érdekében. Biztosítani tudjuk a gyermekek teraszon altatását is mivel a csoportszobák közvetlen kapcsolatban vannak a terasszal.

A gyermekeknek lételeme a mozgás ezért is nagy szükségük van a friss, **szabad levegőn** történő mozgásra. Évszakoktól függően délelőtt és délután is be kell iktatnunk ezt a napirendjükbe. A játszókertben, homokozó, fa és műanyag játékok, csúszdák, mászókák, rotikomok, futóbiciklik, kismotorok, bébitaxik várják a gyermekeket, amiket örömmel vesznek birtokba. A gumitéglával fedett terület a biztonságot szolgálja, fedett teraszunk rossz időben is lehetővé teszi a gyermekeknek a szabad levegőn való játékot. Az udvaron vízpermetező is elhelyezésre is került. A szabadban való levegőzés csak akkor mellőzhető, ha kánikula vagy eső, erős havazás, viharos szél, sűrű köd, vagy nagyon hideg van. Nagy sárban, nedves időben előfordul, hogy a levegőztetés nem tud megvalósulni még a fedett teraszon sem, ilyenkor a délelőttöt a gyerekek a csoportszobákban töltik.
Az étkezés fontos szerepet játszik a gyermekek napirendjének kialakításában, mert az az étkezések köré épül. Tagintézményünkben a gyermekek négyszeri étkezésben részesülnek. 8:30 és 9:00 között reggeli, majd tízórai következik, ami általában folyadékpótlásként 100%-os gyümölcslé. Az ebéd 12:00-kor kezdődik, majd 15:00-kor, az alvásidő után uzsonnáznak meg a gyermekek.
Intézményünk melegítő/tálaló konyhával rendelkezik. A bölcsődei dajkákra fontos feladat hárul, a kész ételek kiadagolása az ő feladatuk és a reggeli, illetve uzsonna előkészítése is. Ők végzik a szennyes edények elmosogatását, az tálaló kocsira a terítékek előkészítését. A HACCP rendszer szabályainak pontos ismerete, betartása kiemelt feladatuk.

Bölcsődénkben a gyerekek fő tevékenysége a **játék**, ebben a korban a gyermekek a játékon keresztül ismerik meg a világot az őket körülvevő környezetet. Közben fejlődnek értelmi, érzelmi és testi folyamataik, és lehetőséget ad a társas kapcsolatok alakulására is. Mostanában egyre többször tapasztaljuk, hogy a gyermekek nem tudnak egyedül játszani, mindenhez a felnőttek jelenlétét igénylik, hiába sok a játékeszköz, nincsenek jó hatással a gyermekek fejlődésére. A kiegyensúlyozottan fejlődő gyermek képes önállóan játszani, az életkor előrehaladtával egyre több időre képes elmerülni egy-egy tevékenységben, a tárgyakat kreatívan tudja használni, nagyobb korában képes osztozkodni, együtt játszani társaival.

A bölcsődei életben megjelenik az **ünnepekre** való készülődés és a megemlékezés. A nevelési év első hagyományőrző ünnepe a Mikulás. A gyermekek énekeket, mondókákat hallgatnak a kisgyermeknevelőktől. A Mikulás minden évben ellátogat mindkét csoportszobánkba. A gyermekek a kisgyermeknevelőkkel együtt énekelnek, verseket mondanak a Mikulásnak. Alapítványi segítséggel ilyenkor a kisgyermeknevelők által kért játékeszközöket is kapnak a csoportok. A gyermekek a kisgyermeknevelők által készített meglepetéseket kapnak ajándékba. Ezután a bölcsődénk átadójában feldíszítjük a családokkal együtt karácsonyfánkat. Az adventi időszakban ünnepi díszek kerülnek az intézmény ablakaira és a csoportszobákba is. Minden pénteken a csoportszobákban ünnepi tízórai keretén belül a gyerekekkel karácsonyi dalokat énekelnek a kisgyermeknevelők és ezt követően meggyújtják az adventi gyertyákat. Családi délután keretén belül lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy gyermekükkel mézeskalácsot készítsenek, melynek megsütésére a bölcsőde melegítő konyhájában kerül sor, ezzel is fokozva az ünnep hangulatát. Rendkívül hangulatos minden évben a farsangi mulatság, amit a csoportok önállóan szoktak megtartani. A kisgyermeknevelők is beöltöznek, amivel nagy sikert szoktak aratni. A gyerekek csak akkor bújnak jelmezbe, ha ezt ők maguk is akarják.
A várva várt tavasz első hagyományőrző ünnepe a húsvét, amikor a gyerekek újrahasznosított anyagokból készített ajándékot kapnak a kisgyermeknevelőktől, és tavaszi dalokat és verseket hallgatnak. Családi délután keretén belül a szülőkkel együtt a gyerekeknek lehetőségük van megismerkedni és kipróbálni a hagyományos, tojásfestési technikákat.
Május egyik legszebb ünnepe az Anyák napja. A kisgyermeknevelők segítségével a gyermekek anyukájuknak, nagymamájuknak saját kezűleg készített apró ajándékokat készítenek köszöntésükre, a hallott verseket, dalokat a nagyobbak már megjegyzik.
Nyár elején a gyermeknap alkalmából a kisgyermeknevelők saját kezűleg készített újra hasznosított anyagokból apró ajándékkal köszöntik a gyermekeket. A gyermeknapi ünnepség a bölcsőde alapítványának segítségével a székhelyen kerül megrendezésre Babavári Babazsúr néven.
Bölcsődénk vállalja a sajátos nevelési igényű (SNI) és korai fejlesztésben részesülő gyermekek nevelését, gondozását. Hiszünk abban, hogy minél hamarabb kezdjük meg egy gyermek fejlesztését annál nagyobb esélye lesz rá, hogy utolérje társait.

IX.6. Alapellátáson túli szolgáltatások

Bölcsődénk a családok részére alapellátáson túli szolgáltatásként, a családi nevelés támogatására családi nevelést támogató napközbeni ellátásokat biztosít. A szolgáltatások igénybevételéhez előzetes bejelentkezésre van szükség.
Játszócsoport: Külön játszócsoport megrendezésével a gyerekeket szüleikkel vagy hozzátartozókkal együtt is fogadjuk negyedévente egy alkalommal szombat délelőtt 9:00-11:00 között.
Bölcsődekóstolgató: Az új gondozási év bölcsődei előjegyzését megelőzően, a bölcsőde nyitvatartási idejének meghatározott részében a csoportszobákban és az udvaron is lehetőséget biztosítunk a családok részére, hogy különbözőtevékenységi formákat megismerjenek.
Tanácsadás nyújtás: Alapellátáson túli szolgáltatásként segítséget nyújtunk a szülőknek, nevelési problémák, mozgásfejlesztés, beszéd indítás, étkezési tanácsadás formájában.

Miben nyújtanak segítséget a családbarát szolgáltatások a kisgyermekes családok számára?

- bölcsődei keretek között a szülők kulturált környezetben játszhatnak gyermekeikkel,
- a szülő-gyermek kapcsolat mélyül, felelősségvállalása nő,
- megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz és környezetükhöz,
- beszélgethetnek egymással, kielégítve ezzel társas igényeiket,
- szülői szerepeikben megerősödnek,
- fejlődik problémamegoldó és konfliktuskezelő képességük,
- kialakul a szolidaritás, a másság elfogadása.

2004-ben alakult meg a bölcsőde alapítványa Babavár Bölcsődei Alapítvány néven.
Legfőbb célkitűzése a bölcsődés gyermekek képességeinek fejlesztése érdekében képességfejlesztő játékok, könyvek és egyéb eszközök beszerzése. Emellett feladatának tekinti a szülőkkel való nyitott, igazi partnerkapcsolat kialakítását. Ennek érdekében különböző programokat szervez, mint a gyermeknap, Alapítványi bál, mely rendezvények mindig jó hangulatban zajlanak és a szülőknek lehetőséget biztosít bepillantani a bölcsődei falai közé, és alkalmat ad kötetlenebb együttlétre a bölcsőde dolgozóival.

X. Az ellátás igénybevételének módja

Bölcsődébe a gyermekek húszhetes koruktól vehetők fel, harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ötödik életévének betöltéséig. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem óvoda érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a gyermek orvosa nem javasolja, a szülő kérésére a Járási Hivatal engedélyezheti a bölcsődében maradást a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődében a **beiratkozás** folyamatos egész évben, a szülők írásbeli kérelmére történik. Ekkor a szülők megkapják a felvételi adatlapot és a megfelelő tájékoztatást. A hiánytalanul kitöltött „Bölcsődei felvételi adatlapot” benyújtási időpontjától kerül nyilvántartásba a felvételre várakozó gyermek, akiket sürgősségi sorrendben veszünk fel. Áprilisban hirdeti meg intézményünk a beiratkozást a következő nevelési évre. Fürdővárosként a szülőknél sokszor előfordul, hogy szezonálisan tudnak elhelyezkedni városunk munkaerő piacán, ezért gyermekük bölcsődei elhelyezését a nyári időszakban kérvényezik, kéréseiket lehetőség szerint fokozatosan megpróbáljuk teljesíteni. A gondozási-nevelési évet megelőző június 10-ig a nyilvántartásba vett gyermekek szülei részére a bölcsődevezető tájékoztató szülői értekezletet tart, amely során kiadja a felvételhez szükséges további nyomtatványokat. A visszaérkező dokumentumok határidejét (június 30.) követően 15 napon belül a bölcsődevezető értesíti a szülőket a felvételi döntésről. Túljelentkezés esetén a felvételt kérő „várólista” számot kap, amellyel az időközben megüresedett férőhelyre nyer felvételt.
A bölcsődei ellátáshoz szükséges a jogosultsági feltételek igazolása (munkáltatói vagy iskolalátogatási igazolás, családgondozói, védőnői jelzés, védelembe vételi határozat).

XI. A bölcsőde szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A lakosság tájékoztatása a bölcsődei ellátásról különbözőképpen történik:
- weboldal
-facebook oldal
- zárt facebook csoport
- helyi média (Városi TV, helyi újság)
- szórólapok, plakátok szolgáltatásainkról

- házi gyermekorvosok és Védőnői Szolgálaton keresztül
- A Hajdúszoboszlói Kistérségi Szociális, Család és Gyermekjóléti Központ munkatársain keresztül

A szülök és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. Ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés, gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazzuk:
- beszélgetések a gyermek bölcsődébe érkezésekor és hazamenetelekor
- szülői értekezletek: a bölcsődei élet megkezdése előtt, óvodába menő gyermekek szülőknek,
- szülőcsoportos beszélgetések,
- bejegyzések a családi füzetbe
- hirdetőtábla
- személyes beszélgetések előre egyeztetett időpontban
- kérdőívek
- közösségi oldalak
- nyílt nap, közös programok (Bölcsődekóstolgató, Játszócsoport, Családi délutánok, Babavári Babazsúr).

XII. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

XII.1. Az ellátottak jogainak védelme

A bölcsődei ellátásban részesülők adatvédelmét a Gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ és a 36.§-ban foglaltak szerint kell biztosítani. Az érdekképviseleti Fórum a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és végzi.
A fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját. A Fórum szabályzata és tagjainak neve az átadóban megtalálható.
További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

Gyermekjogi képviselő: Muszkáné Varga Beáta
Elérhetősége: beata.varga.muszkane@ijsz.bm.gov.hu
Telefonszám: 06-20/489-9535
Integrált Jogvédelmi Szolgálat ingyenesen hívható zöld száma: 06-80/620-055
Tájékoztatója, elérhetősége az átadóban ki van téve.

Az ellátást igénybe vevőnek joga van:
- A szolgáltatásokat teljes körben igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni
- Joga van minden fontos kérdésben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez

- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személyes adatok védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartáshoz illetéktelen személy ne jusson hozzá

XII.2. Az ellátást végzők jogai

A szociális szolgáltatást végző foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetén biztosítani kell, hogy
- A munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják,
- Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat,
- Munkájukat elismerjék, véleményüket kinyilváníthassák,
- A munkáltató megfelelő, egészséges és biztonságos munkakörülményeket és feltételeket biztosítson számukra,
- Segítséget kapjanak szakmai tudásuk gyarapításához.

A Gyvt.15.§ (7) bekezdése szerint a kisgyermeknevelők a tevékenységükkel kapcsolatban büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek.

A Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsődében 3+1 fős Közalkalmazotti Tanács működik, mely a mi tagintézményünk dolgozóinak érdekeinek védelmét, képviseletét is szolgálja.

2016 óta munkavédelmi képviselőt is választunk, aki mindkét telephelyen ellátja a munkavállalók biztonságos munkavégzésével összefüggő jogainak és érdekeinek képviseletét.

XIII. A szolgáltatás nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosításának módjai, formái

Nagy hangsúlyt fektetünk az önképzésre, továbbképzésekre. Szükség szerint házi továbbképzést tartunk, ahol szakmai konzultáció formájában a gyakorlati munka megfigyeléseit, vagy problémáit dolgozzuk föl.
Továbbképzési tervet készítünk a szakdolgozók számára.
A minősített továbbképzések lehetőségét figyelemmel kísérjük.
Lehetőség szerint részt veszünk szakmai konferenciákon, szakmai napokon, társintézmények rendezvényein.
Szakmai munkához szükséges folyóiratokat, szakkönyveket rendszeresen megvásároljuk, amit a tagintézményünkben dolgozó kisgyermeknevelők is bármikor elolvashatnak (pl.: bölcsődevezetői tanácsadó, Kisgyermeknevelői újságok).

XIV. ZÁRÓ RENDELKEZÉS

Az itt nem szabályozott kérdésekben a tárgyi jogszabályokat kell értelemszerűen alkalmazni.

Az Aprócska Bölcsőde szakmai sajátosságai a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde Szakmai Programjának elválaszthatatlan része, azzal együtt érvényes.

A szakmai programot a fenntartó fogadja el. A szakmai programot változás esetén módosítani kell.

Ezen szabályzat az intézmény fenntartója, Hajdúszoboszló Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyása után lép hatályba, mellyel egyidejűleg a 170/2023. (V. 25.) számú képviselő-testületi határozattal elfogadott Szakmai Program hatályát veszti.

Az intézmény Szakmai Programját - az időközbeni változások kiegészítése mellett - évente felül kell vizsgálni.

Hajdúszoboszló, 2023. november 8.

Szoboszlainé Zabos Petra
intézményvezető

XV. Záradék

A Szakmai Programot a Képviselő-testület a xxx/2023. számú határozatával 2023. november 23-án jóváhagyta.

Ezzel egyidejűleg a 170/2023. (V. 25.) számú képviselő-testületi határozattal elfogadott Szakmai Program hatályát veszti.

Czeglédi Gyula
polgármester

XVI. MELLÉKLETEK 1. sz. melléklet

BÖLCSŐDEI HÁZIREND

A bölcsőde neve:	Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde,
címe:	Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 23-25.
Telefonszámok (ált. információ, étkezés):	52/361-352, 06-70/505-8372, bolcsode@netform.hu
Intézményvezető:	
Intézményvezető elérhetősége:	06-70/505-8307, bolcsvez@gmail.com

Tisztelt Szülők!

Az elkövetkezendő időszakban szoros kapcsolatban leszünk gyermekük nevelése során. Szeretnénk, ha ez a kapcsolat a kölcsönös bizalomra és tiszteletre épülne, melyben valódi partnerek lehetünk.
Ezt támogatja a Házirend is, amelynek elkészítésénél a jogszabályi elvárásokat, az Önök igényeit, jogait és kötelezettségeit, valamint gyermekeik mindenekfelett álló érdekeit vettük figyelembe. Az intézményválasztással együtt a Szakmai programunkat és a Házirendet is elfogadták.

Ezért kérjük, hogy az alábbiakban megfogalmazottakat figyelmesen olvassák el, s a gyermekek biztonsága, nyugalma érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására, alkalmazására.

1. A bölcsődében 20 hetes kortól 3 éves korig neveljük-gondozzuk a gyermeket. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a nevelési-gondozási év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai felvételét a gyermek orvosa nem javasolja, a szülő által indított írásbeli kérelemre a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább nevelhető-gondozható a bölcsődében. A határozatot a Járási Hivatal adja ki. A sajátos nevelési igényű gyermek legfeljebb 6. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető-gondozható a bölcsődében.

2. A sajátos nevelési igényű gyermek abban az esetben vehető fel a bölcsődébe, ha sajátos nevelési igényét a szakértői bizottság szakértői véleményben megállapította. A sajátos nevelési igényű gyermeket próbaidővel lehet felvenni, amelynek letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport és a szülő közösen értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

3. A bölcsőde hétfőtől-péntekig 6.00-17.00 között tart nyitva.
Kérjük a reggeli és délutáni érkezésnél vegyék figyelembe, hogy az étkezések időszakában, (reggeli 8.00.-8.30, ebéd 11.30.-12.00, uzsonna 14.45.-15.15) a gyermekek átvétele és kiadása nehezebben megoldható, hiszen a kisgyermeknevelőnek az étkező gyermekekre kell figyelniük. Természetesen lehetőséget biztosítunk reggel a későbbi érkezésre, ebben az esetben azonban a gyermek reggeliztetését kérjük, otthon oldják meg.

4. Kérjük a szülőket, hogy reggel 9-ig lehetőség szerint érkezzenek meg a bölcsődébe, mert a későn ébredő gyermekeknek gondjai lesznek az ebéd utáni elalvással. Miután megérkeztek, átöltözés után, kézmosást követően kísérjék be gyermeküket a

csoportszobába. Kérjük, nyújtsanak tájékoztatást a kisgyermeknevelőnek a gyermek hogylétéről, a vele kapcsolatos otthoni eseményekről, esetenként az érte érkező, a kisgyermeknevelők által még nem ismert személyről.

5. A gyermek délutáni távozásakor a kisgyermeknevelő beszámol a napi eseményekről, majd ismét a szülő öltözteti át a gyermekét az otthoni ruhába. Kérjük, a bölcsődében használt saját szennyezett ruhát vigyék haza, és gondoskodjanak cseréjéről, pótlásáról is az évszaknak megfelelően.

6. A gyermek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül a szülők valamelyikének, a szülő által írásban meghatalmazott, vagy a kisgyermeknevelőnek előzetesen bemutatott felnőttnek kell gondoskodnia. Ittas felnőttnek (ittas szülőnek), 14 éven aluli kiskorúnak, meghatalmazás nélküli idegen felnőttnek a kisgyermeknevelő nem adja ki a gyermeket! A gyermek hazaadását követően a szülő vagy az arra meghatalmazott személy felelős a gyermekért a bölcsőde területén is.

7. A gyermek személye körül kialakult esetleges vitákat (folyamatban lévő válás, gyermekelhelyezés, láthatás, stb.) kérjük otthon tisztázni, a bölcsődében ennek a gyermek/gyermekek érdekében nem tudunk teret adni. A szülői felügyelet gyakorlásának kérdésessége esetén a bírósági határozatban foglaltakat kell mérvadónak tekintenünk. Kérjük, a szülői jogok gyakorlásáról, annak változásáról adjanak tájékoztatást a bölcsőde vezetőjének.

8. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. A bölcsődébe behozott értéktárgyakért (játék, fülbevaló, stb.), valamint a közös helyiségben elhelyezett egyéb értéktárgyakért (babakocsi, ruhanemű, cipő, stb.) felelősséget nem tudunk vállalni.

9. A gyermek által használt saját ruhaneműbe, különösen a cipőbe kérjük beírni a gyermek nevét, vagy jelét, hogy ne lehessen összecserélni azokat.

10. Abban az esetben, ha a gyermek otthon belázasodik (37 °C fölé emelkedik a hőmérséklete), illetve ha fertőzésgyanús tüneteket mutat, (például napokig tartó erős, sűrű váladékos orrfolyás, elhúzódó, erőteljes ugató köhögés, kötőhártya-gyulladás, lepkehimlő, hányás, hasmenés) nem jöhet a bölcsődébe. Antibiotikum, homeopátiás, vagy egyéb, gyógyhatású készítmény nem hozható be a bölcsődébe. Kérjük, hogy betegség esetén a visszaesés elkerülése miatt, a tünetek megszűnte után, gyógyultan hozzák gyermeküket újra a közösségbe. Betegségből visszaérkező gyermeket csak „Egészséges, közösségbe mehet” gyermekorvosi igazolással tudunk fogadni, melyet lehetőség szerint az üzenőfüzetbe kérünk beíratni.

11. Amennyiben a gyermek nem rendelkezik az életkorához kötött kötelező védőoltások valamelyikével, jelzéssel kell élnünk a gyermek háziorvosa és/vagy védőnője felé. A kapott védőoltásoktól folyamatosan tájékoztatást kérünk.

12. A bölcsődében történő megbetegedés esetén a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, amelyhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám. Ezt a családi füzetbe kérjük beírni. Kérjük azt is, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét. A

beteg gyermeket gyógyultan, megfelelően kitöltött orvosi igazolással lehet ismét a közösségbe hozni.

13. Amennyiben a gyermek nem betegség, hanem bármely egyéb ok miatt marad távol a bölcsődétől (szabadság, szabadnap stb.), abban az esetben kérjük, hogy a szülő jelezze a kisgyermeknevelőnek. Ebben az esetben nem szükséges orvosi igazolás.

14. A térítési díjat a tárgyhónap végén kell kifizetni az Intézmény házipénztárába vagy átutalással. Aki három alkalommal késve utalja a térítési díjat, úgy a következő hónaptól már készpénzben kell fizetnie. A térítési díjat a beszoktatás első napjától számítva, az előre meghatározott napon, kérjük, pontosan fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaikkal, problémáikkal keressék a bölcsőde vezetőjét, a szakmai vezetőt vagy az élelmezésvezetőt, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.

15. Amennyiben a gyermek az étkeztetést betegség, vagy más ok miatt nem veszi igénybe, a szülőnek/törvényes képviselőnek a hiányzás első napján 12.00 óráig jeleznie kell a távolmaradást és annak várható időtartamát, és azt is, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkezést. Ebben az esetben a szülő a bejelentést követő naptól mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetés kötelezettsége alól.
A bölcsődéből közegészségügyi okok miatt betegség vagy hiányzás esetén sincs lehetőség semmilyen étel elvitelére.

16. Ha a gyermek 4 hétig folyamatosan távol marad a bölcsődétől, s ez idő alatt a szülő/törvényes képviselő nem él jelzéssel a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a gyermeket a bölcsődéből kimaradtnak tekintjük. Amennyiben a szülő gyermeke számára nem kéri a bölcsődei ellátást, azt kérjük, haladéktalanul jelezze a bölcsődevezető felé. Amennyiben a térítési díjban hátralék mutatkozik, azt soron kívül rendezni kell, túlfizetés esetén a fennmaradó összeget visszafizetjük.

17. A bölcsődei ellátás keretében szakorvos (által kiadott vizsgálati eredménnyel igazolt esetben lehetőséget biztosítunk diétás étkeztetés igénybevételére a különböző anyagcserezavar, vagy ételallergia miatt egyéni diétát igénylő gyermekek számára. Gluténmentes étkezést biztosítani saját konyhánkon nem tudunk, ebben az esetben külön egyeztetés szükséges a lehetséges ellátásról.

18. A bölcsőde nyitottsága biztosítja a szülők számára, hogy aktív részesei legyenek gyermekük közösségi életének. A bölcsődei beszoktatás időszakában gyermekével együtt részesei a csoport életének, ezért kérjük, csak olyan tevékenységet folytassanak, amely sem a saját sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja (például telefonhasználat mellőzése) A kisgyermeknevelőkkel való időpont egyeztetés után – a beszoktatási időn túlmenően is – lehetőség van a bölcsődei életbe való bepillantásra. Évközben a bölcsődék több a családokkal közös programot szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének megismerése, és az abban való részvétel céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.
19. A családi füzeten keresztül a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlődéséről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

20. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és téli zárást a fenntartó állapítja meg, amelyről a szülőket minden év február 15-éig tájékoztatjuk. Április 21. Bölcsődék napja, ezen a napon intézményünk zárva tart, kérjük, gyermekük felügyeletéről gondoskodni szíveskedjenek.
Az éves karbantartási munkálatokat jórészt nyáron végezzük, ezért augusztus hónapban a bölcsőde 3 hétig zárva tart. Egyéb ünnepekhez kötődő hétvégi munkanapok esetén is felmérést végzünk, a bölcsődei ellátás igénybevételéről. Amennyiben nincs szülői igény, ezeken a napokon is zárva tartanak a tagintézmények.

21. Bölcsődénk Dohányzásmentes intézmény, így a bölcsőde egész területén, és 5 méteres körzetében tilos a dohányzás!

22. A babakocsikat az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.

23. Parkolási lehetőség csak az utcán van. **Autóval az intézmény bejáratánál lévő járdán megállni szigorúan TILOS!** A garázsok előtti parkolást tábla tiltja.

24. A csoportszobákba belépni csak a cipőre húzott lábzsákkal, vagy utcai cipő nélkül szabad!

25. Gyermeket öltöztetni az átadóban kihelyezett kisszékeken, matracokon és padokon, illetve a pelenkázón lehet. A pelenkázón magára hagyni a gyermeket nem szabad! Gyermeket a szekrény tetejére felültetni TILOS!

26. Az udvari kaput mindig be kell zárni, a reteszt rá kell nyomni! A bejárati ajtókat is kérjük megfelelően becsukni!

27. A bölcsődében Érdekképviseleti Fórum működik, amely a gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és végzi. Az 1997.évi XXXI. tv. 36.§ alapján a szülő panasszal fordulhat az Érdekképviseleti fórumhoz a következő esetekben:
- az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak, kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése esetén
- az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében

A házirend betartását köszönjük. Reméljük, hogy a benne foglaltak együttműködésünket még tovább segítik, azonban a Házirend sorozatos megszegése a gyermek ellátásának megszüntetését vonhatja maga után!

Hajdúszoboszló, 2023. július 1.

Szoboszlainé Zabos Petra
intézményvezető

Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde
4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 23-25.
Telefon: 06-52/361-352
bolcsode@netform.hu

2. számú melléklet

Felvételi könyv száma: ……/20….

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről Hajdúszoboszló Város Önkormányzat fenntartásában működő **Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde** képviseletében **Szoboszlainé Zabos Petra** intézményvezető, másrészről

Hivatalosan használt név:……
Születési név: ……..……...
Születési hely, idő: …….
Anyja neve:……..…
Lakcím: ……..……..…
Tartózkodási hely:…….

……..……

TAJ: ……...…….…… (szül. hely, idő: ……..…….…….…….) nevű gyermek szülője / vagy törvényes képviselője között (aki egyben a térítési díj fizetésére kötelezett személy) a gyermek napközbeni ellátása céljából, mely szolgáltatást a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde 4200 Hajdúszoboszló Rákóczi u. 23-25. szám alatt nyújtja.

Az ellátás **kezdetének** időpontja: ……..év ……. hó ……nap
Gyvt. alapján való jogosultsági idő vége: ……..év …… hó …..….nap
Az ellátás **befejezésének** utolsó napja: ……..év ……..hó ..…….nap

1. A bölcsőde alapszolgáltatásai**:**
   - a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése a mindenkori szakmai irányelveknek megfelelően.
   - a gyermek étkeztetésének biztosítása.

2. Térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok:

a. Az intézményi térítési díjat a gondozásra, és külön a gyermekétkeztetésre vonatkozóan a képviselő-testület évente határozza meg.

b. A Gyvt. 148.§ (1)-(10) alapján a személyi térítési díjat az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, amely évente két alkalommal vizsgálható felül és módosítható.

A térítési díjat a beszoktatás első napjától számítva, - az intézmény által meghatározott napon - egy hónapra előre kell kifizetni. Amennyiben a térítési díjat a szülő / törvényes képviselő nem fizeti ki, úgy az a gyermek intézményi ellátásból való kizárását vonja maga után. A térítési díj befizetését készpénzben vagy átutalással is lehet teljesíteni.

Az intézményi étkezési térítési díj: …. Ft/nap
Az intézményi gondozási térítési díj: …… Ft/nap
Az intézményi térítési díj összesen: ……. Ft/nap

A Gyvt. 151.§ (5) bekezdése szerint, a gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100 %-át normatív kedvezményként kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha
aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek
ad) a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 %-át
ae) nevelésbe vették.

A vonatkozó jogszabályok alapján nyújtható kedvezmények alapján a személyi térítési díj összege:
A személyi étkezési térítési díj:…….Ft/nap
A személyi gondozási térítési díj:……Ft/nap
A személyi térítési díj összege: …… Ft/nap

3. A bölcsődei ellátás megszűnik:
- a megállapodásban megjelölt időtartam leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- a szülő kezdeményezésére
- a Házirend sorozatos és nagyfokú megsértése esetén.

4. A család körülményeinek a bölcsődei ellátásra (munkaviszony megszűnése, stb.) vagy a kiskorú felügyeletének ellátására való jogosultságot érintő, továbbá a személyazonosító adatokban való változást 8 napon belül köteles a szülő bejelenteni a bölcsőde vezetőjének.

5. A bölcsőde működésének részletes szabályait és rendjét a Hajdúszoboszlói Gyermeksziget Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a Házirend tartalmazza.

6.A bölcsődevezető tájékoztatását az alábbiakról **tudomásul veszem:**
- a szolgáltatások rendjéről és tartalmáról,
- a gyermekről vezetett nyilvántartásokról,
- a bölcsődei ellátás megszűnéséről,
- a fizetendő térítési díjról,
- a panaszok gyakorlásának módjáról,
- az ellátottak jogait és érdekeit képviselő Érdekképviseleti Fórumról,
- a Házirendről, az eseti csoport vagy kisgyermeknevelő váltásról.

A megállapodás aláírásával tudomásul veszem, hogy a bölcsődei ellátással összefüggő adataimat a gyermekemről, a törvényes képviselőkről az intézmény a jogszabályoknak megfelelően nyilvántartja, beleértve a személyes adatokat, speciális egészségügyi adatokat (oltások, ételallergia, ellátást befolyásoló egészségi állapot, egyes hatósági iratok (határozat gyermekelhelyezésről, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről, nevelésbe vételről, stb), kedvezményes étkezés jogosultságát alátámasztó okirat.
A bölcsőde az adatokat a jogszabálynak megfelelően elzártan kezeli, azokhoz csak az arra jogosult személyek férhetnek hozzá. Adatkezelési tájékoztatónk a gyermekszigetbolcsode.hu honlapon megtalálható.

Hajdúszoboszló, ……év …… hó …….. nap

……. ……..……
szülő / törvényes képviselő intézményvezető